

Nämndsbudget 2024

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Nämndens ansvar	4
2. Plan för verksamheten	6
2.1 Utveckling av nämndens verksamhet	6
2.1.1 Förväntad befolkningsökning och ersättningsansvar	6
2.1.2 Ökat behov av arbetsmarknadsanpassad utbildning	8
2.1.3 Krav på ökad samverkan vid planering och dimensionering av utbildningsutbudet	8
2.1.4 Säkerhet och beredskap vid ett förändrat omvärldsläge.....	9
2.1.5 Förändrad efterfrågan och sökmönster inom kommunal vuxenutbildning.....	9
2.1.6 Nationellt arbete för ökad digitalisering inom skolan.....	10
2.1.7 Nationellt införande av ämnesbetyg.....	10
2.1.8 En likvärdig och individanpassad utbildning för ökad måluppfyllelse och självförsörjning	10
2.1.9 Ökad samverkan med externa aktörer	12
2.1.10 Pedagogisk inspiration	12
2.1.11 Arbetsmiljö och kompetensförsörjning.....	13
2.2 Nämndens prioriteringar	14
2.2.1 Strategisk planering av utbud och dimensionering	15
2.2.2 Stärkta förutsättningar för högre måluppfyllelse, självförsörjning och det livslånga lärandet.....	18
2.2.3 Fortsatt utveckling av det kompensatoriska uppdraget	19
2.2.4 Fortsatt fokus på goda övergångar	21
2.2.5 Stärkt elevhälsa och ökad trygghet	22
2.2.6 Pedagogiskt utvecklingsarbete	24
2.2.7 Stärkt demokrati och värdegrundsarbete.....	25
2.2.8 Fortsatta insatser för kompetensförsörjning och arbetsmiljö.....	27
2.2.9 Ny modern systemmiljö	27
2.2.10 Strategisk lokalförsörjning för ändamålsenliga lokaler	28
3. Plan för ekonomin	29
3.1 Fördelning och användning av resurserna	29
3.1.1 Kommunbidrag.....	29
3.1.2 Effektiviseringar.....	31
3.1.3 Prioriteringar.....	31
3.1.4 Resursfördelningsmodell gymnasieskolor budget 2024	32
3.1.5 Resursfördelning vuxenutbildning budget 2024.....	33
3.1.6 Budgeterad organisation 2024.....	33
3.2 Resultaträkning	34
3.3 Investeringsram	35

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens budget är nämndens överordnade styrdokument. I detta ärende ingår Plan för verksamhet och Plan för ekonomin. Nämndens arbete utifrån kommunfullmäktiges mål och de uppdrag som tilldelats nämnden beslutas i februari 2024.

Nämndens grunduppdrag utgår från det nationella uppdraget där huvudmannen för utbildningen ska säkerställa förutsättningarna för en likvärdig verksamhet av god kvalitet, vilket bidrar till förflyttningar mot kommunfullmäktiges mål. Malmö ska vara en jämlik stad som värnar om demokrati och främjar jämlikhet, barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering. Malmö stad ska vara fri från segregation och en stad med goda uppväxtvillkor för medborgarna. Att utbilda barn, ungdomar och vuxna är en avgörande förutsättning för att ge varje individ bästa möjliga förutsättningar till arbete och självförsörjning. Nämndens skolor prioriterar under 2024 sitt värdegrundsarbete. Nämnden satsar även på att därutöver stärka barn- och elevperspektivet, elevers inflytande och fördjupa ungdomars kunskap om och delaktighet i de demokratiska processerna. Det brotts- och drogförebyggande arbetet inom nämndens verksamheter intensifieras också.

För att möta kommande befolkningstillväxt planerar nämnden för en stegvis utökning av antal erbjudna platser inom nämndens gymnasieskolor. Hösten 2024 kommer två nya skolor stå klara som tillsammans kommer öka stadens kapacitet med cirka 2 000 elever. Nämnden utökar även inför läsåret 2024 antalet utbildningsplatser inom anpassad gymnasieskola. Den kommunala vuxenutbildningen påverkas i hög grad av resursfördelning, konjunktur, arbetsmarknadsläge, migration samt politiska inriktningsbeslut på statlig nivå. Dessa omvärldsfaktorer leder till att efterfrågan av kommunal vuxenutbildning blir svår att prognosticera. Nämnden fokuserar därför på att säkerställa god resurshushållning i kombination med ett brett och flexibelt utbud under 2024.

Nämnden genomför under 2024 satsningar att vidareutveckla det kommunala aktivitetsansvaret, stärka studie- och yrkesvägledningen, skapa sömlösa övergångar mellan skolformer, stärka elevhälsan med fokus på särskilt stöd, stärka pedagogiskt stöd inom vuxenutbildningen samt att öka tryggheten och studieron för eleverna i nämndens verksamhet.

Under 2024 prioriterar nämnden det pedagogiska utvecklingsarbetet och på språkstudier för att bättre ge det stöd eleven behöver för att nå målen med sin utbildning. En prioritering under 2024 är att skapa förutsättningar för en utökning av yrkesprogrammen för att möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. Yrkesinriktningen inom det individuella programmet kommer också att utvecklas. Inom vuxenutbildningen kommer bland annat arbetet med uppsökande sfi och utvecklingen av kombinationsutbildningar att förstärkas.

På nationell nivå råder en omfattande lärarbrist och behovet av lärare väntas öka alltmer. Nämnden kommer därför under 2024 att fortsätta satsningar för att säkra kompetensförsörjningen och att utveckla arbetsmiljöarbetet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kommunbidrag ökar med 69 939 tkr i nämndsbudget 2024 jämfört med 2023. Ökningen motsvarar cirka 3,4 procent. Nämnden tilldelas i Malmö stads budget 2023 en indexuppräknings med 4,4 procent vilket innebär en ökning av kommunbidraget med 84 568 tkr. Nämnden åläggs en effektiviserings- och besparingskrav för att möta de ekonomiska förutsättningarna med 1 procent och justeras på den nya kommunalbidragsbasen, vilket ger ett effektiviseringskrav motsvarande 21 698 tkr.

1. Nämndens ansvar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter styrs av skollag, förordningar och läroplaner. Nämnden styrs även av kommunallagen och av det reglemente som kommunfullmäktige antagit för nämnden. Reglementet beskriver vilken verksamhet nämnden ska bedriva.

Enligt skollagen syftar utbildningen till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Dessa grundläggande värderingar tydliggörs ytterligare i läroplanen för gymnasieskolan (SKOLFS 2011:144). Enligt läroplanen ska alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Skolan har särskilt ansvar att säkerställa att dessa förmågor utvecklas.

Vuxenutbildningen ska enligt läroplanen förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället (SKOLFS 2012:101). Kunskaper ska skapa den gemensamma referensramen som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån dennes förutsättningar och samhällets behov. Den ska också möjliggöra fortsatta studier samt utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Enligt skollagen ska vuxna med utvecklingsstörning eller en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning, genom kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning få möjlighet att stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska också få möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt möjlighet att främja sin personliga utveckling.

Skolans kompensatoriska uppdrag innebär att elever i alla skolformer ska få möjlighet att nå så långt som möjligt och att skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar och behov. Skollagen anger att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig. Normerna för likvärdighet anges genom de nationella målen. Hänsyn ska tas till enskilda elevers olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

Nämnden har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som inte har fyllt 20 år och som

- inte har fullgjort sin skolplikt,
- inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationellt eller specialutformat program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande.

Syftet är att kommunen ska kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för 14 kommunala gymnasieskolenheter, verksamheten det kommunala aktivitetsansvaret - Ung Malmö och verksamheten central elevhälsa (CEH). Anpassad gymnasieskola erbjuds på Valdemarsro gymnasium, Malmö Restaurangskola och Malmö Idrottsgymnasium. Totalt återfinns cirka 7 000 elever i kommunal gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Nämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och gymnasial nivå och för svenska för invandrare (sfi) samt kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå. Under 2024 erbjuds cirka 7200 helårsplatser inom vuxenutbildningen, vilket motsvarar ungefär 20 000 unika individer, inklusive Malmöbor som läser sfi-utbildning på folkhögskola.

2. Plan för verksamheten

I det här avsnittet beskrivs nämndens planering av verksamheten under året. Planeringen utgår från nämndens grunduppdrag och innehåller en beskrivning av utvecklingen av nämndens verksamhet samt prioriteringar som planeras under året. I plan för verksamheten redogörs även för vilken effekt/resultat prioriteringarna förväntas ha på verksamheten och de verksamheten är till för.

2.1 Utveckling av nämndens verksamhet

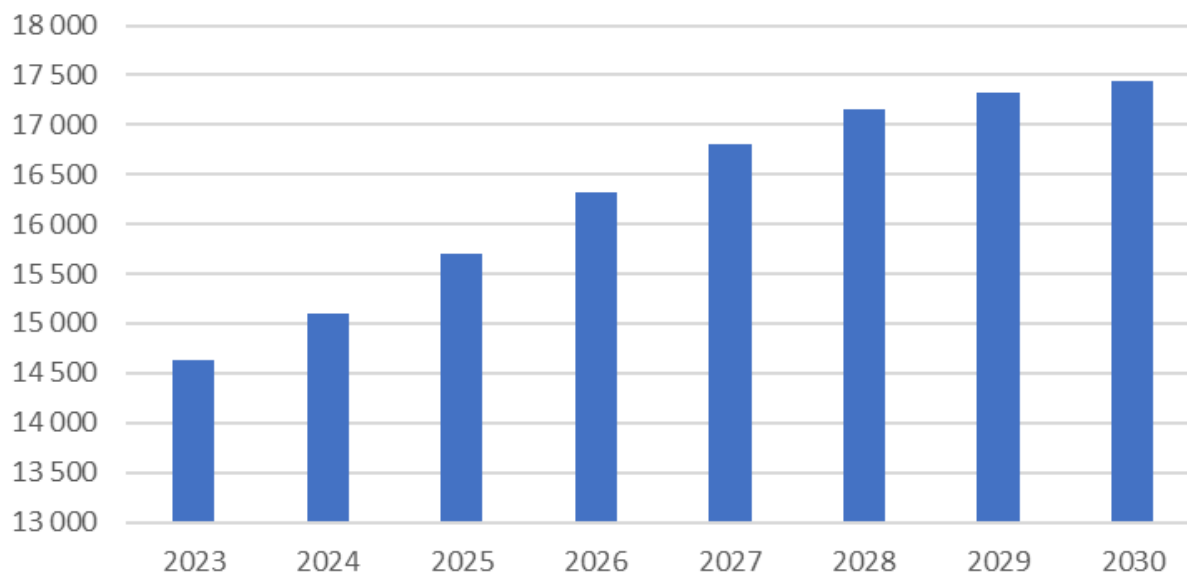
Malmö stad ska vara en jämlik stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga. Det ska vara en stad fri från segregation och en stad för arbete och hållbar tillväxt där livslångt lärande främjas. Att utbilda barn, ungdomar och vuxna är en avgörande faktor för att ge varje individ bästa möjliga förutsättningar till arbete och självförsörjning. Detta sker i en tid av ett förändrat omvärldsläge med såväl ekonomiska utmaningar som pågående krig.

Nämnden tar ett stort ansvar för individens livslånga lärande, såväl vad gäller att erbjuda ett stort utbildningsutbud som att se till att det finns sömlösa övergångar mellan de olika utbildningarna. Utbildningsutbudet ska svara upp på elevens önskemål och branschernas behov av kompetens. Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ger elever en god grund för fortsatta studier och för arbetslivet. Genom vuxenutbildningen, såväl teoretiska kurser som yrkesutbildningar, får vuxna möjligheter att stödjas och stimuleras i sitt lärande samt att utveckla kunskaper och färdigheter för att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. Nämnden arbetar aktivt med att fler Malmöbor ska bli självförsörjande. Då personer utan gymnasieexamen riskerar återkommande och långa perioder av arbetslöshet. Avklarad gymnasieutbildning och tillika yrkesutbildning förstärker chanserna för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden (Tillväxtkommissionens rapport, 2023, s. 76).

2.1.1 Förväntad befolkningsökning och ersättningsansvar

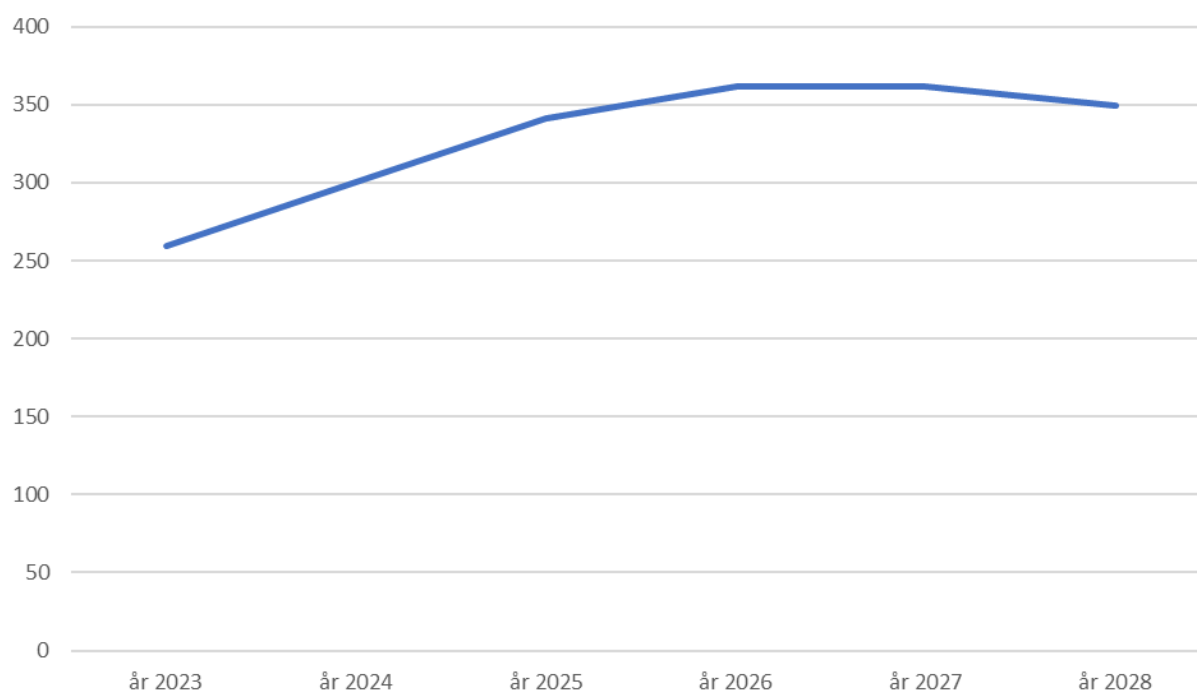
Malmö är sedan 1990-talet en växande storstad. En stark befolkningsutveckling innebär stora möjligheter och stora utmaningar. I slutet av 2031 förväntas det finnas 394 000 Malmöbor, vilket är 46 000 fler än 2020 och en ökning med 4 100 invånare per år. Gruppen unga i gymnasieåldern förväntas att växa mest. Inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola påverkas nämndens planeringsförutsättningar av förändringar i demografi och elevernas val av skola och program.

Inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola påverkas nämndens planeringsförutsättningar av förändringar i demografi och elevernas val av skola och program. Antalet ungdomar i gymnasieålder 16-19 år förväntas öka från 14 634 till 17 438 (se tabell 1), vilket ger en ökning på med 2 804 individer (19 %) mellan åren 2023–2030 enligt Malmö stads befolkningsprognos. Antalet elever i nämndens gymnasieskolor beror på hur stor andel elever som väljer fristående respektive kommunala skolor, samt antalet elever från andra kommuner som väljer en gymnasieskola i Malmö. Cirka hälften av Malmös ungdomar i gymnasieålder återfinns i en kommunal gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola. Nämnden har dock utifrån grundbelopp och principen om lika villkor även ersättningsansvar för samtliga Malmöelever i fristående skolor. Nämnden har också ersättningsansvar för de elever folkbokförda i Malmö som väljer att läsa i annan kommun. Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds en gymnasieutbildning av god kvalitet. Nämnden måste därmed planera för att ha viss beredskap om det skulle bli aktuellt att ta emot elever i kommunala skolor om fristående huvudmans mottagning förändras.

Tabell 1. Befolkningsprognos i Malmö för åldersgruppen 16-19 år (Malmö stads befolkningsprognos 2023-2033, Malmö stad, Stadskontoret, 2023)

Anpassad gymnasieskola prognostiseras att fortsätta öka kommande år, från cirka 250 elever till 350 elever 2026 (se tabell 2). Därefter sker en viss utplaning. Prognoserna grundar sig på antalet elever från Malmö stads anpassade grundskola samt viss ökning från kringliggande kommuner. Antalet elever som mottas sent till anpassad grundskola under den senare delen av högstadiet ökar, vilket innebär större risk för avhopp. Utbudet av program för elevgruppen inom anpassad gymnasieskola kommer att utökas.

Tabell 2. Prognosticerad elevvolym inom anpassad gymnasieskola

2.1.2 Ökat behov av arbetsmarknadsanpassad utbildning

Antal förvärvsarbetande med arbetsplats i Malmö har ökat de senaste 20 åren och det är främst inom kunskapsintensiva branscher. Över hälften av de förvärvsarbetande arbetar inom de fyra största branscherna företagstjänster, handel och utbildning samt vård, omsorg och sociala tjänster.

År 2022 genomförde Malmö stad en omvärldsanalys – Utblick Malmö – där fem megatrender och femton centrala trender, som påverkar Malmö stad mot 2035, identifierades. Två av de centrala trenderna har direkt påverkan på nämndens kärnuppdrag: ”ökat behov av livslångt lärande” samt ”tilltagande kompetensbrist i dubbel bemärkelse”. Det finns en matchningsproblematik mellan företagets behov av kompetens och de arbetssökandes nuvarande kompetens. Företagets tillväxt hindras av brist på kompetenta medarbetare samtidigt som många större yrken inom offentlig sektor räknas som bristyrken. De flesta bristyrken kräver gymnasieutbildning, vilket medför att medborgare med kortare utbildning har behov av kompetenslyft för att komma in på arbetsmarknaden vilket nämnden kontinuerligt beaktar i utbudet av utbildning.

Individens möjlighet till självförsörjning och samhällets kompetensförsörjning är således två stora samhällsutmaningar, där gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning spelar en avgörande roll. Idag råder en omfattande brist på arbetskraft i en mängd branscher, såväl inom privat som kommunal sektor. I dagsläget motsvarar inte antalet sökande till yrkesprogram och yrkesutbildningar arbetsmarknadens behov, varken inom gymnasieskola eller vuxenutbildning. Detta innebär både möjligheter och utmaningar för nämnden i arbetet med utbud och dimensionering av utbildningar. En relaterad utmaning är tillgången till platser och handledare inom det arbetsplatsförlagda lärandet (apl) inom yrkesutbildningarna.

Samtliga nationella yrkesprogram i gymnasieskolan ger från och med höstterminen 2023 grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Detta innebär att programmets omfattning utökas, både vad gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Förändringen ställer krav på nämndens fördelning av både ekonomiska och personella resurser.

2.1.3 Krav på ökad samverkan vid planering och dimensionering av utbildningsutbudet

Den 1 juli 2023 trädde nya bestämmelser i skollagen i kraft som i en viss mån förändrar Malmö stads ansvar för planering och dimensionering av sitt gymnasieutbud. Enligt 2 kap 2a § skollagen ska varje kommun samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. I 2 kap. 2b § skollagen anges att det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. I 15 kap. 30b § anges att kommunens utbud ska ta hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

För att kunna svara mot de nya lagkraven, måste grunden för det läggas redan inför Malmö stads gymnasieorganisation 2024/2025. Malmö har sedan 2010 ett samverkansavtal som omfattar nationella program och programinriktat nationellt val. Avtalet innebär att Malmöungdomar har tillgång till alla nationella program och inriktningar i samverkansområdet. För att möta de nya kraven i skollagen beslutade Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-05-25 att samverka med andra kommuner i Skåne och västra Blekinge angående utbud och dimensionering av gymnasieutbildning genom att fastställa bilagan till samverkansavtal för gymnasieskola. Primärt samverkansområde för Malmö innebär samverkan med 37 kommuner i Skåne och västra Blekinge. Varje huvudman beslutar dock om utbud och dimensionering inom egen kommun.

Skolverket har tagit fram regionala underlag för utbildning och kompetensförsörjning för att kunna stödja huvudmännen i deras planering och dimensionering. Även Myndigheten för yrkeshögskolan har under

2023 tagit fram underlag för den del av arbetsmarknaden där yrkeshögskoleutbildningar kan bidra till kompetensförsörjningen.

I Malmö pågår samverkan angående utbud och dimensionering i delregionala och regionala forum där både tjänstepersoner och politiker ingår. Samverkan sker också med lokala och regionala företag och branschorganisationer samt med andra kommunala huvudmän i Skåne.

Detta innebär såväl en möjlighet som en utmaning för nämndens arbete med planering och dimensionering. Nämnden behöver därutöver säkerställa att det finns resurser kopplade till en gemensam process för utbud och dimensionering i samverkan med andra kommuner. Vidare kommer yrkesintroduktion för en grupp elever inom gymnasieskolan ingå i samverkan och därmed i fritt sök. Nämnden behöver ha beredskap för att ta emot elever till detta program från andra kommuner.

2.1.4 Säkerhet och beredskap vid ett förändrat omvärldsläge

Gymnasieskola och vuxenutbildning utgör samhällsbärande verksamhet och det är därför viktigt att nämndens verksamheter pågår som vanligt trots ett förändrat omvärldsläge. För många elever är skolan en trygg punkt i tillvaron. Nämnden har byggt upp beredskap för att kunna ställa om vid kriser genom nya roller och befattningar.

Under kommande budgetår är det ekonomiska läget för kommunerna fortsatt ansträngt till följd av hög men avtagande inflation, stigande räntor, prisökningar och kommande lågkonjunktur. Inflationen gör framför allt att kostnader för pensioner ökar kraftigt. Den ryska invasionen av Ukraina får konsekvenser för trygghet och påverkar kommunernas verksamhet såväl som ekonomi. Den ökande spänningen mellan Israel och Palestina är också en händelse som påverkar omvärldsläget. Ökande energipriser är vidare en viktig faktor att beakta i arbetet med att säkerställa funktionella, hälsosamma och trygga undervisningslokaler. Skolmältider är en verksamhet som drabbas av ökade livsmedelskostnader, men nämnden får kompensation för detta.

Ökade eller minskade migrationsströmmar kan komma att påverka nämndens arbete gällande utbud av bland annat sfi och introduktionsprogrammet språkintröduktion.

2.1.5 Förändrad efterfrågan och sökmönster inom kommunal vuxenutbildning

Vuxenutbildningens omfattning avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen. I stället påverkas den kommunala vuxenutbildningen i hög grad av resursfördelning, konjunktur, arbetsmarknadsläge, migration samt politiska inriktningsbeslut på statlig nivå. Omkring 20 000 Malmöbor per år har nyttjat vuxenutbildningen de senaste åren. Detta motsvarar omkring 7200 helårsplatser per år. Antalet elever i nämndens sfi beror på hur stor andel elever som väljer folkhögskola. Cirka en tredjedel av sfi-eleverna i Malmö (ungefär 1 500 av totalt 5 100 elever i november 2023) återfinns hos folkhögskolorna, men nämnden har dock ersättningsansvar för samtliga elever i denna grupp.

Nämnden har sett en ökad efterfrågan på mer flexibla studieformer och lägre studietakt. Elever i vuxenutbildningen är en heterogen målgrupp med olika behov av utbildning, och som därtill har behov av att studera på olika tider och på olika sätt. Inom sfi har exempelvis elever som huvudsakligen försörjer sig via egen inkomst under studietiden fortsatt att öka under 2022/2023. Detta kräver en flexibel organisation, och just flexibilitet ska enligt läroplanen eftersträvas för alltifrån platsen för utbildningens genomförande, till tid, studietakt, studieform och sättet att lära. Den minskande efterfrågan på vuxenutbildning under 2022/2023 innebär samtidigt utmaningar inför 2024 för att säkerställa god resurshushållning i kombination med ett brett och flexibelt utbud.

Efterfrågan på kommunal vuxenutbildning har sjunkit i takt med en minskad arbetslöshet i Malmö, men omvärldsläget och en begynnande lågkonjunktur kan göra att läget förändras snabbt under 2024. Detta gör att nämnden behöver ha en beredskap för att omprioritera resurser till en ökad vuxenutbildning.

I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen att det avsätts 25 miljoner kronor 2024 för en pilotverksamhet med en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan. Det innebär att det kan tillkomma en ny huvudman som kan erbjuda gymnasial yrkesutbildning.

Sammantaget medför ovan förutsättningar en utmaning för nämndens arbete med planering av utbud, antalet platser samt lokalbehov.

2.1.6 Nationellt arbete för ökad digitalisering inom skolan

Elevers digitala kompetens är en faktor för goda förutsättningar vid fortsatta studier, för arbetslivet och för att de ska kunna delta i vårt demokratiska samhälle. Utvecklingsarbetet som pågår på nationell nivå handlar bland annat om effektivisering av administrationen inom skolväsendet och om implementering av nya styrdokument. Arbetet med digitalisering av de nationella proven är ett annat viktigt utvecklingsområde.

Föreskrifterna om hantering och genomförande av digitala nationella prov träder i kraft den 1 januari 2024 och ska tillämpas på digitala nationella prov som eleverna genomför från och med höstterminen 2024 i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå från och med andra kalenderhalvåret 2025. De nya bestämmelserna innebär att nämnden behöver säkerställa bland annat tillgång till rätt tekniska förutsättningar och rätt kompetens. Nämnden förespråkar att nationella prov genomförs i så hög utsträckning som möjligt för att kvalitetssäkra betygsättningen och likvärdigheten.

2.1.7 Nationellt införande av ämnesbetyg

Utifrån riksdagens beslut om införandet av ämnesbetyg förbereder sig nämnden för den reform som träder i kraft fullt ut under 2025. Lagändringen syftar till att betygen bättre ska spegla elevers kunskaper och främja elevers kunskapsutveckling. Införandet av ämnesbetyg innebär förändrade planeringsförutsättningar för arbetet med betyg och bedömning.

2.1.8 En likvärdig och individanpassad utbildning för ökad måluppfyllelse och självförsörjning

Nämndens övergripande mål är att alla elever ska nå målen för sin utbildning och på sikt uppnå självförsörjning. Alla elever ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. Nämnden har utifrån skollagens bestämmelser om en likvärdig utbildning för alla ett kompensatoriskt uppdrag. Därmed ska nämnden sträva efter att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Under de senaste decennierna har elevernas familjebakgrund kommit att spela en allt större roll för skolresultaten. En stor andel av Malmös barn och unga växer upp under socioekonomiskt ansträngda hemförhållanden, vilket gör det kompensatoriska uppdraget omfattande. Skillnaderna mellan barn och elevers möjligheter förstärks dessutom av en boende- och skolegregation. Nämnden strävar därför efter att i högre grad fördela resurserna utifrån elevers behov, så att de skolor som har störst behov av insatser för det kompensatoriska uppdraget får de resurser de behöver. Denna typ av insats syftar i första hand till att minska effekterna av befintlig segregation och de ökade elevkullarnas behov. I organisering av nämndens skolenheter, planering av nya skolor och sammansättning av program är minskning av segregation ett centralt perspektiv.

- Förutsättningar för ökad måluppfyllelse

En stor andel elever saknar behörighet till nationella gymnasieprogram, vilket medför utmaningar i arbetet med att fler elever ska ta examen inom tre år. Den totala andelen avgångselever med examen från Malmö stads kommunala gymnasieskolor har historiskt legat högre för högskoleförberedande program än yrkesprogram, med undantag för 2021/2022 då programtyperna låg på samma andel: 89 %. Resultaten för läsåret 2022/2023 innebär en nedgång för yrkesprogrammen till 83 %, (309 av 374 elever) vilket är en återgång till tidigare nivåer. De högskoleförberedande programmen ligger på 89 % (1124 av 1249).

Antalet elever inom grundskolans särskilda undervisningsgrupper har ökat de senaste åren. Nämnden behöver underlätta övergångar för dessa elever från grundskolan till gymnasiet och anpassa utformningen av utbildningen utifrån denna grups behov.

På introduktionsprogrammen är genomströmningen låg, men en positiv förflyttning kan identifieras det senaste året. Genomströmningen får konsekvenser för nämndens planeringsförutsättningar vid en demografiökning eftersom ett stort antal elever finns kvar i utbildningssystemet. Vidare är gymnasiebehörigheten hos de elever som lämnar grundskolan en avgörande faktor.

Måluppfyllelsen för elever inom anpassad gymnasieskola är hög samtidigt som det finns en utmaning i att erbjuda arbetsplatsförlagt lärande (apl) och praktikmöjligheter för målgruppen. En genomförd apl är en förutsättning för att stärka möjligheterna till sysselsättning efter avslutade studier.

Under 2022 påbörjades en satsning för att öka antalet praktikplatser för elever inom anpassad gymnasieskola. Uppföljningen 2022 visar att 33 % (9 av 27) av eleverna inom anpassad gymnasieskolas nationella program i Malmö stad har fått anställning eller praktik efter avslutade studier, jämfört nationellt där endast 10 % hade ett arbete hösten efter avslutad utbildning i anpassad gymnasieskola. Enligt uppföljningen år 2023 har 90% av elever från anpassad gymnasieskola en sysselsättning (praktik, anställningen eller daglig verksamhet). Enligt Skolverket är tröskeln hög in till arbetsmarknaden för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Även om Malmö stads kommunala anpassade gymnasieskolor lyckas bättre än riket med att skapa förutsättningar för elever att nå sysselsättning efter avslutande studier, så är det fortfarande en stor andel elever som står utanför arbetsmarknaden. Nämndens mål är att alla elever som lämnar anpassad gymnasieskola ska erövra en meningsfull sysselsättning. För att uppnå målet kommer nämnden att vidareutveckla samarbetet med övriga kommunala förvaltningar, i syfte att skapa förutsättningar för hållbara anställningar efter den anpassade gymnasieskolan.

Andelen individer som arbetar efter avslutade studier på gymnasial och grundläggande nivå inom vuxenutbildningen har minskat, samtidigt som andelen som studerar efter avslutad utbildning har ökat något. Andelen kursdeltagare på sfi som har avslutat kursen med godkänt betyg har fortsatt att minska i Malmö, och ligger fortsatt lägre än i övriga riket. Bland de individer som avslutat sfi har både andelen som arbetade och studerade året efter avslutad utbildning ökat. Vidare visar även kombinationsutbildningar positiva resultat, det vill säga utbildningar där sfi kombineras med kurser på högre nivå.

- Förstärkning av det kommunala aktivitetsansvaret

Genom det kommunala aktivitetsansvaret är nämnden enligt skollagen skyldig att uppmärksamma och erbjuda insatser till ungdomar under 20 år, som inte studerar eller arbetar. I nuläget omfattas cirka 1200 individer i Malmö av det kommunala aktivitetsansvaret. I syfte att skapa bättre förutsättningar för att kunna utveckla arbetet gentemot målgruppen, har nämnden förändrat den organisatoriska placeringen av det kommunala aktivitetsansvaret inom förvaltningen. Förändringen har möjliggjort en stärkt uppföljning på huvudmannanivå, som i sin tur skapar förutsättningar för att utveckla både det uppsökande och motiverande arbetet. Syftet är att få fler ungdomar att påbörja och tillgodogöra sig en gymnasieutbildning eller praktik.

- Stärkt elevhälsa och pedagogiskt stöd

Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Nämnden har de senaste åren genomfört riktade satsningar på en stärkt elevhälsa. Detta har skett genom bland annat en ökad bemanning och tillgänglighet till elevhälsans olika professioner, inom både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Samverkan med grundskolenämnden har stärkts inom ramen för elevhälsans uppdrag gällande övergångar. Detta möjliggör i ökad utsträckning kvalitetssäkrade processer för övergångar mellan skolformer och likvärdiga förutsättningar för den enskilde eleven. Förvaltningen tar årligen fram rapporten ”Övergångar” som utgår från skollagens kapitel 2 och 3. Den fokuserar på Malmö stads arbete med övergångar mellan och inom skolformer. I rapporten utvärderas i vilken mån övergångsarbetet har bidragit till att eleven kunnat gå igenom sin utbildning utan hinder samt identifierade brister.

Under hösten 2023 startade projektet ”Hållbara övergångar” för unga i riskzonen och som finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF). Projektets övergripande mål är att en större andel elever är kvar i studier och fullföljer grund- och gymnasieutbildning och att skolans organisering vid övergångar stärkts utifrån elevens behov.

Inom vuxenutbildningen erbjuder nämnden tillgång till pedagogiskt stöd, vilket inkluderar specialpedagoger, speciallärare, kuratorer, bibliotekariéer och IT-pedagoger. Nämnden har genomfört en riktad satsning med syfte att stötta elever med psykisk ohälsa som riskerar hög frånvaro. Satsningen har inneburit en ökad bemanning och tillgänglighet till det pedagogiska stödets olika professioner, vilket långsiktigt bedöms ge goda effekter. Verksamheternas tidiga kartläggningar, som gör det möjligt att snabbt sätta in stödåtgärder, är viktiga för likvärdigheten och ökad måluppfyllelse.

2.1.9 Ökad samverkan med externa aktörer

Enligt gymnasieförordningen ska det finnas lokala programråd med arbetsliv och branscher för samverkan kring bland annat utbildningens utveckling och kvalitet, så att den motsvarar arbetsmarknadens behov. Förvaltningen har god samverkan med det omgivande samhället i detta avseende. Nämnden ingår även i den strategiska överenskommelsen (SÖK), som är en överenskommelse om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad. Från Malmö stad ingår även arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden samt stadskontoret. Den strategiska överenskommelsen möjliggör samverkan som syftar till att få ut bästa möjliga resultat av Malmö stads och Arbetsförmedlingens insatser, för att fler Malmöbor ska utbilda sig och bli självförsörjande, samt för att fler företag ska etablera sig och växa.

2.1.10 Pedagogisk inspiration

Pedagogisk Inspiration Malmö (PI Malmö) är de tre skolförvaltningarnas gemensamma enhet med uppdrag att skapa mervärde i ett livslångt lärandeperspektiv. Uppdraget syftar till att bidra till goda förutsättningar för hög måluppfyllelse för eleverna, hög kvalitet och goda resultat i verksamheterna, samt

att erbjuda likvärdig utbildning i Malmö stad. PI Malmö har en samordnade funktion för strukturerad samverkan med Malmö universitet och andra lärosäten. Ett särskilt fokus för PI är språkutveckling, eftersom språket är avgörande för barns och elevers lärande och utveckling. Värdegrundsuppdraget är ett annat centralt arbetsområde för PI, vilket inkluderar arbetet med barnkonventionen, mänskliga rättigheter, antidiskriminering och HBTQI samt arbete mot kränkande behandling, antisemitism, islamofobi, hatbrott, radikaliserings och hedersrelaterat våld och förtryck.

2.1.11 Arbetsmiljö och kompetensförsörjning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fortsätter arbetet med att identifiera och genomföra insatser som leder till att skolan kan bemannas av personal med rätt kompetens, både på kort och på lång sikt. Nämnden fortsätter arbetet med huvudöverenskommelsen (HÖK) gällande löneavtal och allmänna anställningsvillkor.

- Insatser för att säkra kompetensförsörjningen

Nämnden står inför en utbyggnad av antalet utbildningsplatser inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola. Det är svårt att prognosticera behovet av utbildningsplatser inom vuxenutbildningen, bland annat på grund av lågkonjunkturs konsekvenser på arbetsmarknaden och migrationens utveckling. Den senaste kompetensförsörjningsrapporten från 2023 visar att nämnden behöver växa med cirka 130 lärare fram till 2026, utöver pensionsavgångar och personalomsättning, för att möta behovet. Nationellt finns det en omfattande lärarbrist. Hittills har nämndens verksamheter kunnat behålla höga behörighetsnivåer inom flertalet skolformer, och att säkra den framtida försörjningen av lärare är grundläggande för nämnden.

I personalframskrivningen för gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen lyfts följande verksamhetskritiska yrkeskategorier fram: ämneslärare, yrkeslärare, rektor, biträdande rektor och skolsköterska. Personalframskrivningen innebär sammantaget en prognostiserad ökning av förvaltningens verksamhetskritiska yrkeskategorier med 22 procentenheter fram till 2032.

- Goda förutsättningar för ledarskapet

För att Malmö stad ska vara landets bästa offentliga arbetsgivare behöver chefer ha rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag på bästa sätt. Dagens snabba utveckling, med ständiga förändringar, ställer stora krav på ledarskapet. Löpande analys av såväl verksamheten som chefers uppdrag pågår och är en viktig del i hur organisationen och tillhörande stödresurser utformas. För att skapa goda förutsättningar för chefer att utöva ett närvarande och engagerande ledarskap med god måluppfyllelse, behöver nämnden avsätta medel för att öka chefstältheten i organisationen med en inriktning mot 25 medarbetare per chef.

- Medarbetarskap och kompetensutveckling

Hur väl nämnden arbetar med att främja medarbetarskap och kompetensutveckling är en avgörande faktor för att säkerställa att nämnden behåller nuvarande medarbetare och har möjlighet att rekrytera nya. Behovet av behöriga yrkeslärare och speciallärare ökar i takt med att organisationen växer och att det skapas fler utbildningsplatser inom yrkesutbildningar. För att kunna öka andelen behöriga lärare inom anpassad gymnasieskola och anpassad vuxenutbildning, så kommer en uppdragsutbildning att fortsatt erbjudas lärare som behöver komplettera sin utbildning för att nå full behörighet. Även insatser för att öka andelen behöriga yrkeslärare planeras. För dessa insatser behöver nämnden avsätta särskilda medel.

- Attraktiv arbetsgivare

En attraktiv arbetsmiljö utgör en viktig förutsättning för att möta utmaningen med kompetensförsörjningen, eftersom det påverkar såväl personalomsättning som rekryteringsläge. De närmsta åren kommer nämnden att ha fokus på att såväl förebygga risker i arbetsmiljö som att skapa förutsättningar för balans mellan resurser och uppdrag. Vidare har det lokala lönebildningsarbetet stor påverkan för förmågan att såväl behålla som attrahera nya medarbetare, där fortsatta satsningar på verksamhetskritiska befattningar kommer att behöva ske.

- Användning av kompetens

Kompetensutmaningen handlar inte enbart om insatser för att öka antalet anställda. Det är lika viktigt att utveckla organisation och arbetssätt för att möta kompetensbristen. Fokus på arbetsorganisation, arbetstid och kompletterande professioner är viktigt, liksom insatser för att förlänga arbetslivet på olika sätt. Malmö stads nya pensionsriktlinje öppnar upp för möjligheten att behålla spetskompetens längre.

- Stärkt arbetsgivarvarumärke

Ett starkt arbetsgivarvarumärke är en viktig del i en organisations förmåga att kunna rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som behövs. Det löpande arbetet med att stärka arbetsgivarvarumärket omfattar att stärka både den interna och den externa bilden av nämnden som arbetsgivare, nämndens uppdrag och nämndens arbetsplatser. Exempelvis är lärarstudenter en viktig resurs för kompetensförsörjningen och arbetet med att utveckla verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom nämndens verksamheter behöver fortsätta prioriteras. Vidare har en varumärkesstrategi tagits fram i syfte att säkerställa en röd tråd i förvaltningens arbetsgivarrelaterade kommunikation, både övergripande och på verksamhetsnivå. Centralt i denna är ett kommunikationskoncept som både säkerställer enhetlighet och möjliggör viss flexibilitet utifrån olika målgrupper och verksamheter.

2.2 Nämndens prioriteringar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter styrs av skollag, förordningar och läroplaner. Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Nämnden har utifrån skollagen ett kompensatoriskt uppdrag, vilket innebär att nämnden ansvarar för att alla elever ska ges förutsättningar för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden styrs även av kommunallagen och av det reglemente som kommunfullmäktige antagit för nämnden. Reglementet beskriver vilken verksamhet nämnden ska bedriva. Genom detta ska nämnden fullgöra de uppgifter som vilar på kommunal huvudman enligt skollagen och andra författningar. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens grunduppdrag utgår således från det nationella uppdraget, där huvudmannen för utbildningen ska säkerställa förutsättningarna för en likvärdig verksamhet av god kvalitet vilket bidrar till förflyttningar mot Malmö stad kommunfullmäktiges mål.

I följande avsnitt redovisas nämndens planerade prioriteringar som utgår från det systematiska kvalitetsarbetet och omvärldsanalyser, samt vilken effekt/resultat som prioriteringarna förväntas ha på nämndens verksamhet och för dem verksamheten är till för.

2.2.1 Strategisk planering av utbud och dimensionering

Nämnden intensifierar under 2024 arbetet med den strategiska planeringen av utbud och dimensionering utifrån

- förväntad befolkningsökning av unga i gymnasieålder,
- fortsatt hög andel gymnasieelever inom fristående gymnasieskola,
- förväntad ökning av sökande inom anpassad gymnasieskola,
- svår prognosticerad efterfrågan av kommunal vuxenutbildning,
- nationella krav på att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov i planering och dimensionering av utbildning samt krav på samverkan inom gymnasieskola och vuxenutbildning,
- behov av flexibilitet inför förändrade migrationsmönster och konjunkturförändringar.

Nämndens satsningar ska leda till förflyttningar mot målen som ska leda till att en större andel unga ska uppnå gymnasieexamen och att ungdomar från introduktionsprogram ska stärkas för att lättare kunna gå vidare i utbildningssystemet, samt att de ska etablera sig på arbetsmarknaden. Målsättningen är att en större andel unga ska studera eller jobba samt att fler Malmöbor ska bli självförsörjande. Detta förväntas bidra till goda uppväxtvillkor för barn och unga och ligger i linje med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter.

- Kvalitet, attraktivitet och profilerade utbildningar

Nämndens prioritering att bibehålla god kvalitet och attraktivitet för samtliga nationella gymnasieprogram fortsätter. Nämnden erbjuder därför samtliga 18 nationella gymnasieprogram med flertalet inriktningar, tio gymnasiala lärlingsutbildningar samt alla fyra introduktionsprogram. Vidare fortsätter nämnden erbjuda fem av de nio nationella programmen inom anpassad gymnasieskola samt individuella program. Inom nämndens verksamhetsområden finns även fortsatt kvalitetsmarkörer som nationella och riksrekryterande idrottsutbildningar, estetiska spetsutbildningar, International Baccalaureate, Bernadottegymnasiet, certifierad FN-skola, teknikcollege, vård- och omsorgscollege, Visita, motorbranschcollege, VVS-college och ETG-college (Elektrikernas tekniska gymnasium). Därtill är det humanistiska programmet särskilt prioriterat, eftersom denna utbildning endast ges på en skola i Malmö stad.

- Planerad utökning av utbildningsplatser

För att möta kommande befolkningsstillväxt planerar nämnden för en utökning av antalet platser inom nämndens gymnasieskolor, med sikte på att kunna erbjuda en kommunal utbildningsplats till alla Malmöbor som väljer det. Under höstterminen 2023 har tre nya yrkesprogram startat med totalt 54 platser (Gymnasieorganisation GYVF-2022-2844). Inför höstterminen 2024 kommer Malmö Citadellsgymnasium att flytta till nya lokaler och Malmö Neptunigymnasium kommer att öppna. Skolorna kommer att öka stadens kapacitet för cirka 2 000 elever. För att öka yrkesutbildningarnas attraktivitet är också lokaliseringen av dessa program en faktor när respektive skolas utbud planeras. Heleneholms gymnasium avvecklas som juridisk enhet på grund av lokalernas omfattande renoveringsbehov.

Nämnden utökar inför läsåret 2023/2024 även antalet utbildningsplatser inom anpassad gymnasieskola, eftersom det finns en fortsatt ökad efterfrågan på utbildningsplatser, såväl i Malmö som i andra närliggande kommuner. Ökningen fortsätter enligt prognos till och med läsåret 2026/2027. Därtill väljer ett ökat antal elever med stora stödbehov i högre grad nationella program än individuellt program, vilket också påverkar nämndens planeringsförutsättningar.

Inom anpassad grundskola väljer fler elever att gå integrerat, vilket ställer högre krav på att möta elevernas behov inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan. Antalet elever som tas emot sent (under den senare delen av högstadiet) till den anpassade grundskolan ökar. Det finns en ökad risk för avhopp,

vilket påverkar nämndens planeringsförutsättningar. Utbudet för elevgruppen inom den anpassade gymnasieskolan avseende såväl program som geografisk placering kommer därför att utökas. Det ökade behovet av stöd för eleverna inom det nationella programmet gör att en översyn av behovsgrupperna behöver genomföras, för att säkerställa att elevernas rätt till stöd tillgodoses. Nämnden kommer att prioritera samverkan med andra kommuner om utbildningsplatser inom den anpassade gymnasieskolan i syfte att skapa ett allsidigt utbud inom samverkansområdet och en effektiv organisation. De byggnadstekniska kraven och krav på anpassning utifrån brandskydd och tillgänglighet för den fysiska miljön kopplad till anpassad gymnasieskola är höga. Detta innebär att nämnden har en utmaning i att integrera anpassad gymnasieskola i de befintliga gymnasieskolor som idag inte har den verksamheten. Inom förvaltningen finns avtal att vissa skolor tar emot elever med anpassad studiegång och då följer också elevpengen med dessa elever.

Nämnden ser även en ökad efterfrågan av kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt inom sfi (lärvux). Nämnden prioriterar därför att fortsatt kunna erbjuda lärvux i den utsträckning som efterfrågas genom en ny ekonomisk modell, genom helårsplatser baserade på kurspoäng, med syftet att kunna rikta resurser till verksamheten på ett mer ändamålsenligt sätt. Utbildningen syftar till att ge målgrupperna de kunskaper och färdigheter som de behöver för att bättre klara arbete, boende, fritid eller fortsatta studier.

Med anledning av svårprognosticerad efterfrågan av kommunal vuxenutbildning inleddes en genomlysning av ansökningsperioder och antagningsförfarandet under 2022, för att säkerställa god resurshushållning i kombination med brett och flexibelt utbud under 2023/2024. Inom ramen för detta arbete ses även utbud i egen respektive i upphandlad regi över, för att ta hänsyn till utbildning av god kvalitet i relation till budgetförutsättningar. Målsättningen är att vuxenutbildningen ska bli flexibel och kunna anpassas smidigt och snabbt efter sökmönster och samhällsförändringar. Från den 1 januari 2024 kommer vuxenutbildningen att organiseras på ett mer ändamålsenligt sätt för att möta ovan, så att ekonomiska resurser och lärarresurser snabbt kan anpassas efter behoven inom organisationen.

- Fortsatt utveckling av yrkesutbildningar inom gymnasieskola

Nämndens utbildningsutbud kommer i högre utsträckning behöva förändras i relation till lokala, regionala och nationella kompetensbehov. En prioritering framöver är att utöka antalet utbildningsplatser på yrkesprogrammen, för att möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. Här ingår även strategiskt arbete för att stärka elevernas valkompetens, öka yrkesprogrammets attraktivitet och arbete för att säkra tillgången till platser för arbetsplatsförlagt lärande (apl). Arbetet med att bredda utbudet av yrkesutbildningar inom gymnasieskolan sker i samverkan med lokala och regionala företag och branschorganisationer samt andra kommunala huvudmän i Skåne. Det anordnas bland annat en yrkesmessa och andra riktade insatser för att attrahera elever till yrkesprogrammen, och detta görs i samverkan med bland annat grundskolan och Handelskammaren. En utmaning i och med utökningen av yrkesutbildningsplatser är att rekrytera behöriga yrkeslärare. Därmed krävs resurser för kompetenshöjande insatser tillika resurser för att möta löneanspråken.

- Utveckling av introduktionsprogrammen

Nämnden fortsätter arbetet med att kvalitetssäkra organisation och utbud gällande introduktionsprogrammen (IM). Utbudet ska svara mot de behov som finns hos målgruppen och den dimensionering som krävs för att möta ungdomar som ännu inte uppnått behörighet till ett nationellt program. Det måste finnas plats och utrymme under pågående läsår att snabbt kunna ta emot och erbjuda utbildningsplats till nyanlända ungdomar, där misstanke om intellektuell funktionsnedsättning föreligger. Eleven blir i dessa fall antagen till individuellt alternativ (IMA), på Valdemarsro gymnasium under

utredningstiden. När utredningen är klar, och om den visar på att eleven har rätt att bli mottagen i anpassad gymnasieskola, blir eleven antagen till det program eleven då söker i mån av plats.

Det finns en positiv trend att fler elever blir antagna till det yrkesinriktade introduktionsprogrammet (IMY) än till IMA. Detta stärker elevernas förutsättningar för att bli etablerade på arbetsmarknaden. Arbetet med att identifiera nya gemensamma inriktningar och yrkespaket för introduktionsprogram och vuxenutbildning fortsätter, för att öka möjligheterna till självförsörjning. Även platser inom yrkesintroduktion för en grupp elever kan behöva utökas för antagning hösten 2025 då fritt sök öppnas upp för elever från andra kommuner på grund av den nya lagstiftningen.

- Utveckling av lärlingsutbildning

Nämnden planerar en utökning av den gymnasiala lärlingsutbildningen under kommande år då utbildningen i hög grad leder till anställning. Lärlingsutbildning på såväl gymnasieskolan som inom vuxenutbildningen är en framgångsrik studieform för elever, som trivs bättre och har lättare att visa sina kunskaper i en arbetsplatsförlagd utbildning. Under 2024 kommer det att ske en utökning av antalet lärlingsplatser på gymnasieskolan (Universitetsholmen). Vidare ges rektorer inom nämndens gymnasieskolor möjlighet att ändra studieform från skolförlagt till lärlingsutbildning om det anses gynna eleverna.

- Vuxenutbildning

Nämnden fortsätter att prioritera utvecklingen av nämndens yrkesvuxutbildning. För att möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft fortsätter arbete med att utveckla och utöka antalet platser inom kombinationsutbildningar både i egen regi och i samverkan med de externa utbildningsanordnarna.

Nämnden har i samverkan med funktionsstödsnämnden och hälsa- vård- och omsorgsnämnden, säkerställt kompetensförsörjningen inom välfärden, genom att utarbeta och erbjuda utbildning för anställda inom funktionsstödsförvaltningen och hälsa- vård- och omsorgsförvaltningen. Utifrån de erfarenheter som detta har gett, så planeras ytterligare uppdragsutbildningar mot funktionsstödsförvaltningens personal.

Resurser till förberedande utbildningsinsatser mot en yrkesexamen på gymnasial nivå i samverkan med hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden fortsatt prioriteras 2024 för att möta stadens behov av yrkeslegitimerad vård- och omsorgspersonal. Undersköterska har från och med 1 juli 2023 blivit en skyddad yrkestitel, vilket innebär att det krävs ett bevis för att ha rätt att använda titeln inom vård och omsorg. Stora yrkesgrupper kommer att beröras av förändringen och det kommer leda till ett ökat behov av validerande och kompletterande utbildningar för att möta kompetensbehovet, vilket ligger i nämndens grunduppdrag.

Vidare planerar förvaltningen att bjuda in stadens övriga förvaltningar till en dialog, och se vilka utbildningar som skulle kunna vara intressanta att genomföra för att stärka kompetensförsörjningen i deras verksamheter. I detta arbete kan lämpligen kommunens GAP-analys ligga till grund, för att se var eventuellt behov finns. Syftet med samverkan är att Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare och behålla kompetenta medarbetare.

Arbetet med att säkra tillgången till platser och handledare inom arbetsplatsförlagt lärande (apl) är en fortsatt prioritering inom vuxenutbildningen. Även här ligger fokus på en utvecklad samverkan och dialog med lokalt näringsliv, branscher och andra nämnder för att lyckas öka såväl apl-platser som praktikplatser.

Den skollagsändring som träder i kraft 2023, men som gäller för utbildningar med start 2025, kommer att påverka nämndens arbete med planering och dimensionering av vuxenutbildningen. För att möta förändringar i lagstiftningen kommer nämnden att ingå i samverkansavtal med andra kommuner i sydvästra Skåne. Det innebär bland annat ”fritt sök” för individer till yrkesutbildningar som finns hos samverkande kommuner och påverkar prioriteringsförutsättningarna, volymerna och tillgången till utbildning för kommuninvånare samt samordning av stadsbidrag. Detta kommer att kräva utveckling av administrativa rutiner och digitala verktyg för att säkerställa likvärdig antagning till vuxenutbildning inom samverkansområdet. Vidare behövs det vidareutveckling av utbudsplattformen för information om yrkesutbildningar som ingår i fritt sök.

- Yrkeshögskola

Yrkeshögskolan som utbildningsform utgör ett värdefullt komplement till nämndens utbud. Det har blivit allt viktigare att det finns en lokalt tillgänglig yrkeshögskola eftersom utbildningsformens funktion för företagens och det offentliga kompetensförsörjning blir allt viktigare, på såväl regional som kommunal nivå. För att få tillstånd att starta en utbildning görs en ansökning till Myndigheten för Yrkeshögskolan (MYH). I nuläget erbjuds yrkeshögskoleutbildningarna inom nämndens verksamhet ”Tandsköterska”, ”Service Manager” och ”Specialistutbildad barnskötare – språkutveckling” som eftergymnasiala studier.

- Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

Arbetet med att säkra tillgången till platser och handledare inom arbetsplatsförlagt lärande (apl) är en fortsatt prioritering. Ett fokus på en utvecklad samverkan och dialog med lokalt näringsliv, branscher och andra nämnder är av särskild vikt för att lyckas öka såväl apl-platser som praktikplatser. Ett utvecklingsområde är att utbildningsanordnare och arbetsgivare samverkar närmre, så att arbetsgivarna kan ta ett större ansvar för att se till att tillräckligt många apl-platser och handledare finns tillgängliga. Detta är ett sätt att ge arbetsgivarna möjlighet att ta ett större ansvar för kvaliteten i utbildningen medan nämnden förstärker stöd till såväl handledarutbildning som handledare.

- Kommunikationsinsatser för yrkesprogram

Nämnden prioriterar ett ökat kommunikationsfokus avseende yrkesprogram i syfte att öka målgruppernas förståelse för yrkesprogrammets möjligheter till såväl etablering på arbetsmarknaden som till vidare studier. Insatserna syftar till att synliggöra yrkesutbildningens attraktivitet samt att utöka utbudet av yrkesutbildning inom gymnasieskola inkluderat yrkesintroduktion och vuxenutbildning. En viktig del i detta arbete är att tydliggöra och kommunicera utbildningsutbudet, för att kunna ge tillgänglig och transparent information till Malmöborna. En utgångspunkt i arbetet är bland annat den nya lagstiftning som trädde i kraft 1 juli 2023 och som ställer krav på huvudmannen att ännu tydligare informera om vad utbildningen förväntas leda till när det gäller etablering på arbetsmarknaden och övergång till vidare studier.

2.2.2 Stärkta förutsättningar för högre måluppfyllelse, självförsörjning och det livslånga lärandet

Det hållbara Malmö - utvecklingen av framtidens Malmö – är en del av en global samhällsomställning mot ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Under 2024 vidareutvecklar nämnden sitt samarbete med andra nämnder och övriga aktörer inom Malmö stad för att öka integrationen och bidra till självförsörjning och till en attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt.

Den strategiska överenskommelsen (SÖK) är en överenskommelse om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad. Inom ramen för samverkan satsade nämnden under 2023 fortsatt på projekten Malmökraften 2.0, Avanti 2.0, yrkes-sfi, arbetsmarknadsutbildningar i kombination med sfi och

lokala jobbspår, Dubbel yrkesutbildning samt Branschorientering och kombinationsutbildningar. Nämnden fortsätter även samverka för informationsutbyte samt utbildningsinsatser för Arbetsförmedlingens handläggare och deras externa leverantörer av rustnings- och matchningstjänster. Utredningsprojektet ”Utebliven etablering” inom sfi, sker i samarbete med både Arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialnämnden med stöd från FINSAM. Nämndens satsningar och samverkan förväntas öka andelen Malmöbor som blir självförsörjande, säkerställa en god kompetensförsörjning inom olika områden samt i högre utsträckning tydliggöra vad olika yrken innebär för den enskilde.

I gymnasieskolan finns lokala programråd för varje yrkesprogram där samverkan med branscher och företag sker. Vidare ingår de olika gymnasieskolorna i flertalet övriga nätverk med näringslivsaktörer och ideella aktörer. Bland annat sker kvalitetssäkrande samverkan med motorbranschcollege, vård- och omsorgscollege, VVS-college och ETG-college (Elektrikernas tekniska gymnasium), TYA (Transportföretagens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd), Visita (branschorganisationen för svensk besöksnäring), BYN (byggbranschens yrkesnämnd), Grohe training academy (VVS-utbildning) och Lärlingsnätverket. Gymnasieelever inom nämndens gymnasieskolor erbjuds även möjlighet att delta i Ung företagsamhet. Vidare deltar nämndens gymnasieskolor med en representant vid programnämnden för ämneslärarutbildningen på Malmö universitet. Samverkan ger ökade förutsättningar för nämndens verksamheter att ta tillskansa sig arbetsmarknadskunskap, samt att lättare få tillgång till apl-platser.

2.2.3 Fortsatt utveckling av det kompensatoriska uppdraget

Skolans kompensatoriska uppdrag innebär att alla elever ska få möjlighet att nå så långt som möjligt och att skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar och behov. I skollagen regleras att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att verksamhetens resurser ska fördelas lika mellan eleverna. Hänsyn ska tas till de enskilda elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar för att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Inom vuxenutbildningen finns rätten till stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen för de elever som befaras inte kunna nå målen.

Skolsegregation bidrar till en utmaning för att verkställa likvärdig utbildning inom nämndens verksamheter. Nämnden genomför under 2023 och 2024 riktade satsningar inom det kompensatoriska uppdraget. Bakgrunden är att Malmös barn och unga har olika behov och förutsättningar avseende socioekonomiska förhållanden, funktionsnedsättning, fysisk och psykisk hälsa samt bostads- och skolsegregation. En hög andel unga saknar dessutom behörighet till nationella gymnasieprogram.

Nämndens satsningar ska leda till förflyttning mot målen att en större andel unga ska uppnå gymnasieexamen, att en större andel unga ska studera eller jobba samt att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande.

- Fokus på det kommunala aktivitetsansvaret

Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är nämnden enligt skollagen skyldig att uppsöka och erbjuda insatser till ungdomar som inte studerar i gymnasieskolan eller anpassad gymnasieskola och som inte har en gymnasieexamen. Ungdomarnas sysselsättning skall registreras och dokumenteras löpande tills de fyller 20 år. Målgruppen omfattas av cirka 1200 ungdomar. Det finns ett ständigt in och utflöde genom att ungdomar kommer i studier eller annan åtgärd, avbryter studier eller flyttar till eller från Malmö stad. Det förebyggande arbetet för att minska inflödet till det kommunala aktivitetsansvaret sker bland annat genom ett stärkt arbete med övergångar mellan grundskola och gymnasieskola i ett tidigare skede.

En utvecklad samverkan med övriga nämnders verksamheter liksom med andra aktörer som har kontakt med ungdomar i målgruppen är i fokus. Nämndens kommunala aktivitetsansvar ska präglas av inriktning mot introduktionsprogrammen, för att underlätta övergång till studier. Det kommunala aktivitetsansvaret erbjuder vägledning och stödsamtal samt praktikplatser och ämnesstudier i matematik engelska och svenska. Ämnesstudierna erbjuds genom en samverkan mellan vuxenutbildningen och det kommunala aktivitetsansvaret. Uppföljningen av insatser och ungas aktiviteter inom det kommunala aktivitetsansvaret kommer systematiseras och säkras ytterligare under 2024.

ESF projektet ”Mind the gap” genomförs tillsammans med grundskolenämnden och arbetsmarknads och socialnämnden för att förebygga avbrott i studier. Projektet strävar även efter att i lokalområde söder söka samverkan med, för de i området boende ungdomarna, viktiga aktörer.

- Stärkt studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen spelar en central roll i att stärka individens valkompetens och lotsa individen vidare inom utbildningssystemet eller till arbete. Ett utvecklingsarbete avseende nämndens studie- och yrkesvägledning inom gymnasieskola och vuxenutbildning har initierats och kommer att fortsätta under 2024. Med avstamp i nämndens ansvar - vägledningssuppdraget som hela skolans ansvar - samt resultaten av nulägesinventeringen har en huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledningen tagits fram under 2023. Målen bygger på de nationella målen för studie- och yrkesvägledning samt kommunalfullmäktiges prioriterade mål:

- ökad genomströmning
- färre avbrott,
- välfungerande övergångar mellan olika utbildningsformer och från skola till arbetsliv
- gemensamt ansvarstagande för vägledningen där samtliga professioner bidrar

Huvudmannaplanen säkerställer samverkan mellan vuxvägledningen och vägledningen på skolenheter. Varje skola och verksamhet skriver årligen en handlingsplan för vägledningen på skolan utifrån huvudmannaplan och skolans systematiska kvalitetsarbete.

Samverkan med grundskoleförvaltningen avseende gymnasievalsinformation är fortsatt prioriterat 2024. Den sker i första hand genom samordnande studie- och yrkesvägledare som arrangerar gemensamma nätverksträffar och informationstillfällen för studie- och yrkesvägledare i båda förvaltningar.

Samverkan med Region Skåne och Handelskammaren kommer att utökas med syftet att genomföra kompetensutvecklande insatser för studie- och yrkesvägledare. Tanken är att vägledarna inom gymnasiet kommer träffa olika branscher som är aktuella i Malmö, lära sig mer om hur arbetet ser ut och bli bättre rustade att arbeta med ungdomar i gymnasiet. Samverkan är också ett led i att öka kunskapen om Yrkeshögskolan som ett alternativ för eftergymnasiala studier.

Vuxvägledningen ger Malmöbor som befinner sig utanför utbildningssystemet möjlighet att få information och vägledning. I februari 2023 samlokaliseras vuxvägledningen, sfi-anmälan och Skolstart Malmö i syfte att erbjuda Malmöbor en samlad och mer tillgänglig service.

2.2.4 Fortsatt fokus på goda övergångar

Genom samverkan och goda rutiner kring övergångar inom och mellan samtliga skolformer tydliggör nämnden de olika möjligheterna inom utbildningskedjan och ger elever bättre förutsättningar att nå sina mål.

- Övergångar från grundskola

Det kontinuerliga övergångsarbete som bedrivs tillsammans med grundskolenämnden fortsätter och innebär bland annat att mottagande skola ges bättre förutsättningar att anpassa undervisningen utifrån elevens behov och skapa goda relationer genom att få information om elever i behov av särskilt stöd tidigare. En genomlysning gällande elever i behov av särskilt stöd påbörjats redan i årskurs 8 för att säkerställa att samtliga elever i grundskola nås. De övergångshandlingar som finns är viktiga för att övergången ska bli så bra som möjligt. Avlämnande skola avgör vilka handlingar som ska föras över. En förvaltningsgemensam läraportal underlättar arbetet med övergångshandlingar avsevärt.

Nämnden utvecklar sin beredskap för att kunna ta emot ett större antal elever från grundskolan med behov av undervisning i mindre grupp för att säkerställa att utbildningen och stödet till målgruppen bidrar till ökad måluppfyllelse. Till detta krävs utökning av lokaler och arbetet inom ramen för ”Brännaren” ger förutsättningar för att ta emot elever från denna målgrupp. Brännaren kommer att innefatta två delar; en skolsocial del och en akutskola (regeringens benämningar). Syftet med ”Brännaren” är bland annat att öka tryggheten och studieron samt erbjuda stöd av kompletterande professioner. Den skolsociala delen av enheten kommer att möjliggöra stegvisa övergångar för de elever som är i störst behov av stöd. Den så kallade akutskoledelen kommer möjliggöra tillfälliga omplaceringar av elever som inte kan genomföra utbildning på sin ordinarie skola. Skolan kommer att vara ett samverkansprojekt mellan gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden.

- Övergångar från gymnasieskola

Nämnden prioriterar goda övergångar från introduktionsprogram till vuxenutbildning. De elever som lämnar gymnasiet med studiebevis och elever från språkinträdning får förtur till vuxenutbildning. De riskfaktorer som identifierats i övergången för målgruppen elever över 20 år är utgångspunkt för nämndens arbete inom detta område. Under 2023 har därför en operativ projektgrupp med representanter från såväl språkinträdningens programmet som vuxenutbildningen tillsatts. Nämnden prioriterar även den påbörjade samverkan mellan vuxenutbildningen och det kommunala aktivitetsansvaret under 2024. Alla insatser följs upp och utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att samtliga åtgärder tillika resurser effektivt möjliggör att fler unga inom det kommunala aktivitetsansvaret kan påbörja studier eller arbete.

- Övergångar från anpassad gymnasieskola

Genom riktade insatser och stärkt samverkan ska nämnden öka möjligheten till övergång från anpassad gymnasieskola till arbetsliv. Nämnden är sedan 2019 en del i det EU-finansierade projektet ”Samstart”, som syftar till att stötta elever med funktionsnedsättning, inom både anpassad gymnasieskola och gymnasieskola. Detta sker med ett samordnat stöd i övergången mellan skola, daglig verksamhet och arbetsliv. Det gemensamma arbetet med arbetsmarknad- och socialnämnden fortsätter under 2024.

- Övergångar inom vuxenutbildning

Resurser prioriteras 2024 och framåt till vägledande och förberedande utbildningsinsatser i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden för att skapa bästa möjliga förutsättningar för måluppfyllelse inom sfi – förkortad utbildningstid samt förutsättningar och motivation för vidare studier.

Kompletterande kurser ska erbjudas fler elever och individer som står långt från arbetsmarknaden. De kompletterande kurserna syftar bland annat till att medverka till väl underbyggda beslut om studie- eller

yrkesval, ge ökade studietekniska färdigheter samt ge grundläggande digital kompetens. Under 2024 implementeras lärportalen Unikum inom vuxenutbildningen. Lärportalen innefattar bland annat en stödmodul där överlämning av information på individnivå kan ske och där behov av extra anpassningar kan synliggöras på gruppnivå. Införandet bedöms kunna bidra till att vidareutveckla och systematisera de överlämningar som sker inom skolformen.

- Övergång från kommunalt aktivitetsansvar till introduktionsprogram

Det är ett viktigt fokusområde för nämnden att hitta smidiga övergångar från det kommunala aktivitetsansvaret till yrkesintroduktion, samt därefter från yrkesintroduktion och ut i arbete. Ambitionen är att skapa en flexibel och individanpassad yrkesintroduktion samt att bland annat hitta fler yrkesutgångar.

- Övergång till högre utbildning

Malmöungdomars väg till arbete genom högre utbildning (Muvah) är en kunskapsallians mellan Malmö stad och Malmö universitet där gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ingår. Målet är bland annat att öka Malmöungdomars inträde på arbetsmarknaden, att få fler ungdomar från underrepresenterade grupper att välja högre utbildning samt öka förståelsen för utbildningsvalen hos Malmös unga. Nämnden samverkar inom denna kunskapsallians för ökad tillgänglighet genom studievägledning för vissa av nämndens målgrupper som generellt inte söker högre utbildning, med så kallat fokus på breddad rekrytering.

2.2.5 Stärkt elevhälsa och ökad trygghet

Enligt skollagen ska elevhälsan arbeta förebyggande och hälsofrämjande, samt stödja eleverna i deras utveckling mot utbildningens mål. De senaste årens riktade satsningar på elevhälsan fortsätter genom en ökad bemanning och ökad tillgänglighet till elevhälsans olika professioner, inom både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Nämnden har under 2023 beslutat maximalt antal elever per kurator och per psykolog. Därmed kommer elevhälsan förstärkas med ytterligare en psykologtjänst. Syftet är att stärka det pedagogiska stödet och stötta elever med psykisk ohälsa som riskerar hög frånvaro. De senaste årens riktade satsningar på elevhälsan fortsätter framåt genom en ökad bemanning och ökad tillgänglighet till elevhälsans olika professioner, inom både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Syftet är att stärka det pedagogiska stödet och stötta elever med psykisk ohälsa som riskerar hög frånvaro. Sedan 2023 arbetar nämnden med YAM (Youth Aware of Mental Health), en evidensbaserad intervention på gruppnivå för att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa.

Nämnden prioriterar fortsatt samverkan med grundskolenämnden inom ramen för elevhälsans uppdrag, till exempel genom gemensamt fokus på de elever som har större behov av stöd i samband med övergångar mellan skolformer. Samverkan förstärks även inom studie- och yrkesvägledningen genom samordnande studie- och yrkesvägledare som ger elever stöd och stärkt valkompetens. Detta förväntas stärka förutsättningarna för gymnasieval, öka elevernas motivation vilket i sin tur kommer leda till att eleverna når sina utbildningsmål.

- Varje dag räknas

”Varje dag räknas” är ett projekt som startar 2024 för att stötta skolorna att öka elevernas närvaro och därmed deras förutsättningar att nå utbildningens mål. Insatserna kommer att utgå från de analyser som genomförts på de skolor som har störst utmaningar med hög frånvaro.

- Fokus på särskilt stöd

Under 2023 har utbildningsinsatser inom arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd genomförts. Ett implementeringsarbete pågår inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan under ledning av den centrala elevhälsan. Nämnden genomför under 2024 riktade satsningar för att säkerställa att elever ges det särskilda stöd som de är i behov av. Fokus ligger på att följa upp skolornas utredningar, beslut och upprättade åtgärdsprogram. Uppföljningen ska bidra till att nämndens skolenheter stödjer elevers utveckling mot ökad måluppfyllelse och att elevers behov av stöd utreds skyndsamt.

- Fortsatt stärkt pedagogiskt stöd inom vuxenutbildning

I syfte att ge varje elev bästa möjliga förutsättningar att nå målen för sin utbildning fortsätter nämnden att rikta resurser till det pedagogiska stödet inom vuxenutbildningen. Satsningarna inkluderar den pedagogiska stödorganisationen (utbildningsområdets samlade organisation av specialpedagoger, speciallärare, kuratorer, bibliotekarier och IT-pedagoger) och dess främjande, förebyggande och åtgärdande utvecklingsarbete. Pedagogisk stödorganisations arbete sker tillsammans med ledning, lärare och övrig personal. Under 2024 och framåt riktas även resurser inom vuxenutbildningen till en speciallärare i matematik samt till en förstärkt stödjande resurs i svenska som andraspråk.

- Satsningar för ökad trygghet och studiero

Alla Malmöbor har rätt att känna trygghet i sin vardag – i hemmet, i bostadsområdet, på jobbet och i skolan, på gator och torg men också på nätet. Det är en förutsättning för demokratin. Det brotts- och drogförebyggande arbetet är centralt för samhället och skolan. Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas med målen för utbildningen. I detta ligger fokus på det kompensatoriska uppdraget, särskilt för elever med större behov. Nämnden planerade att utifrån regeringens budgetproposition 2023 att inrätta skolsociala team som bland annat ska bidra till trygghet och studiero, öka närvaron för eleverna och förbättra samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Satsningen påbörjades höstterminen 2023 i samverkan med grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden och kommer att intensifieras under 2024.

- Satsningar på brotts- och drogförebyggande arbete

Ytterligare en prioritering som förväntas bidra till ökad trygghet och studiero är ett etablerat samarbete med polisen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt fritidsnämnden. Samarbetet benämns SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid) och är ett brotts- och drogförebyggande arbete där målet är en fungerande skolgång. Målgruppen är barn och ungdomar upp till 18 år med någon form av normbrytande beteende. Samarbetet kommer att intensifieras under 2024.

Utifrån varje skolans behov av stöd finns det förvaltningsövergripande funktioner som kan bistå med stöd när det gäller brotts- och drogförebyggande arbete. Förvaltningen har riktlinjer för en drogfri skola, som gäller för de kommunala gymnasieskolorna och vuxenutbildningen i Malmö. Under 2024 kommer drogpolicyn att uppdateras för att ytterligare stärka nämndens verksamheter i det drogförebyggande arbetet. Det arbetet kommer att ske i samverkan med polis, socialtjänst samt Maria Malmö (öppenvårdsmottagning för unga med missbruk).

2.2.6 Pedagogiskt utvecklingsarbete

Nämnden kommer under 2024 fortsätta att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att kunna identifiera utvecklingsområden för att rikta resurser dit de bäst behövs. Nämnden har beslutat om ramverk för det systematiska kvalitetsarbetet. Ramverket skapar strukturer och systematik för huvudmannens arbete med att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet, med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Nämndens satsningar ska bidra till förflyttning mot målen att en större andel unga ska uppnå gymnasieexamen inom utsatt tid. Detta förväntas bidra till goda uppväxtvillkor för barn och unga. Implementeringen av en ny lärportal kommer genomföras under 2024 och 2025 och kommer underlätta uppföljningen av pedagogiskt stöd.

- Matematik och språkutveckling

Det systematiska kvalitetsarbetet har visat att eleverna i Malmö stad behöver öka måluppfyllelsen inom matematik och svenska som andra språk. Nämnden genomför med start 2023 en satsning på matematik. En handlingsplan för att öka måluppfyllelsen har tagits fram på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i samverkan med rektorer. Planen kommer att implementeras i nämndens verksamheter 2024. I detta ingår att synliggöra vikten av lärarens roll och didaktiska kompetens inom ämnet, skapa delaktighet på alla nivåer i styrkedjan samt öka kunskapen om matematikämnet i förändring. Nämnden fortsätter även sitt arbete med språkutveckling i samtliga ämnen, för att säkerställa att skolornas professioner har den kompetens och den kunskap som behövs för att kunna erbjuda en språklig stimulans som kompenserar för elevers skilda förutsättningar. Nämndens språkutvecklingsstrategi kommer att ligga till grund för arbetet 2024 och framåt.

- Introduktionsprogram

Under 2024 kommer nämnden vidareutveckla introduktionsprogram utifrån elevens individuella studieplan som verktyg för att följa elevers progression. Arbete grundar sig i satsningarna som påbörjades 2023 inklusive kartläggning kring vilka undervisningsformer som är framgångsrika för att stärka elevernas lärande och utveckling. Målgruppens övergång till vidare studier eller arbete efter ett genomfört program kommer att följas upp i högre utsträckning under 2024. Det är också viktigt att introduktionsprogrammen är flexibla och individanpassade, bland annat att skapa fler yrkesutgångar.

- Digitala stöd och system

Digitaliseringens möjligheter ska nyttjats för att öka likvärdigheten i arbetet för höjd måluppfyllelse och för att bidra till utveckling av digitalt kompetenta medborgare. Nämnden har säkerställt tillgången till datorer och annan digital utrustning. Nästa steg är att öka den digitala kompetensen och stärka kunskap om informationssäkerhet i samtliga av nämndens verksamheter. Även implementeringen av skolnämndernas gemensamma lärportal är prioriterad.

- Analys av betygsresultat

Nämnden kommer under 2024 att fokusera på att analysera betyg ur två perspektiv: betygsinflation och skolornas olika förutsättningar att stödja elevernas kunskapsutveckling. Flera studier de senaste åren har visat att betygen blir allt högre utan att detta motsvaras av att de faktiska kunskaperna ökat. Skolinspektionen har bland annat lyft denna problematik. Denna så kallade betygsinflation kopplas vanligtvis samman med den ökade konkurrensen mellan skolor. Ett sätt att mäta betygsinflation är att jämföra skillnaderna mellan prestationer på nationella prov och betygsättning. Lärares bedömarks kompetens är en central faktor för att säkerställa att betygen motsvarar de kunskaper, förmågor och färdigheter en elev har. Analysen av betyg avser även bidra till att utvärdera skolornas olika förutsättningar och behov för

att stödja elevers kunskapsresultat. Resultatet förväntas utgöra ett underlag för fördelning av stödinsatser och resurser.

2.2.7 Stärkt demokrati och värdegrundsarbete

Nämndens skolor prioriterar under 2024 och framåt värdegrundsarbetet och arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En del av arbetet är att utveckla uppföljningen av skolornas främjande och förebyggande arbete. Nämnden medverkar även fortsatt i stadens gemensamma arbete för minoritetsgruppers rättigheter och i arbete med att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämndens arbete med att stärka elevers tillgång till kultur, i enlighet med läroplanen och barnkonventionen, fortsätter under 2024 och framåt. Nämnden fördjupar sitt samarbete med kulturnämnden i syfte att i högre grad ge elever inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan möjlighet att ta del av stadens kulturutbud under skoltid, genom den så kallade kulturella allemansrätten, för att säkerställa Malmös barns och ungas rätt till kultur. Barnkonventionens artikel 12 understryker särskilt vikten av att barn och unga involveras och att barns eget perspektiv synliggörs och beaktas i åtgärder och beslut som rör dem. Malmö stad har även skyldighet att säkerställa att stadens tjänster och system för påverkan och inflytande är utformade på ett tillgängligt sätt utifrån människors olika funktionsnedsättningar. (Policy för mänskliga rättigheter, Malmö stad, 2022)

- Aktivt värdegrundsarbete

I Malmö stads ”Policy för mänskliga rättigheter” (2022) uttrycks att:

”Jämlikhet ur ett rättighetsperspektiv innebär att alla människor har rätt att få sina rättigheter tillgodosedda, att kunna leva trygga, fria från diskriminering och våld, åtnjuta jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor och ha full delaktighet och makt att forma samhället och sina egna liv. ”

Nämndens skolor prioriterar under 2024 värdegrundsarbete för jämlikhet, barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering samt mot hedersnormer, sexism, alla former av rasism och homo-, bi- och transfobi. Ett utvecklingsarbete kopplats till arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling pågår på huvudmannanivå och skolenhetsnivå. Under 2024 planeras ytterligare kompetensutvecklingsinsatser avseende kränkande behandling enligt skollagen inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

I enlighet med skollagen ska arbetet mot antisemitism integreras i det ordinarie värdegrundsarbetet på varje skola. Nämnden kommer att intensifiera arbetet med att motverka antisemitism och skapa trygghet genom att utbilda samtliga inom förvaltningen med särskilt fokus på stöd till skolenheter inom området. Även en mer strukturerad återrapportering på huvudmannanivå kommer införas kontinuerligt för att hantera incidenter gällande antidemokratiska uttryck och handlingar.

- Elevdemokrati och stärkt elevinflytande i den demokratiska beslutsprocessen

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Vidare fastslår barnkonventionen barnets rätt att höras och uttrycka sin åsikt i administrativa beslut som berör barnet. I enlighet med dessa bestämmelser arbetar nämnden vidare med nämndens ungdomsråd. Nämnden har också tagit fram rutiner om hur barnperspektivet ska säkerställas i ärenden - detta ska implementeras 2024.

Nämndens ungdomsråd består av representanter från varje gymnasieskola och anpassad gymnasieskola och syftar till att skapa möjligheter för elever att mötas i dialog kring demokrati. Inrättandet av ungdomsrådet är en del i arbetet med att stärka elevers inflytande och fördjupa ungdomars kunskap om och delaktighet i de demokratiska processerna. Ungdomsrådet stärker barn- och elevperspektivet i

nämndens arbete och utgör ett forum för elever från olika delar av staden att samarbeta och driva gemensamma frågor i dialog med nämnden. Ungdomsrådet är ett komplement till det arbete med demokrati, elevdelaktighet och elevinflytande som sker på de kommunala gymnasieskolorna och de anpassade gymnasieskolorna.

- Kulturell allemansrätt och kulturombud på varje skola

Nämndens arbete med att stärka elevers tillgång till kultur, i enlighet med läroplanen och barnkonventionen, fortsätter under 2024. Varje gymnasieskola har sedan 2019 ett kulturombud som arbetar med att tillgängliggöra kulturnämndens utbud på respektive skola. Nämnden fördjupar sitt samarbete med kulturnämnden i syfte att i högre grad ge elever inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan möjlighet att ta del av stadens kulturutbud under skoltid genom den så kallade kulturella allemansrätten, för att säkerställa Malmös barns och ungas rätt till goda uppväxtvillkor.

- Samverkan för ökad integration och självförsörjning

Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation och mer jämlik. Samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad sker inom ramen för den strategiska (SÖK) och den lokala överenskommelsen (LÖK). Stärkt samverkan förväntas öka andelen Malmöbor som blir självförsörjande och säkerställa en god kompetensförsörjning inom olika områden. Inom ramen för SÖK och LÖK ingår ett stort antal arbetsprocesser.

Med avstamp i kartläggningen av avbrottsrisker som gjorts inom ramen för Finsamprojektet ”Utebliven etablering”, som är en del av SÖK, prioriterar nämnden även under 2024 resurser för att kunna erbjuda utökade studiedagar för en pilotgrupp inom sfi. Den prioriterade målgruppen för den utökade studiedagen är individer med kort studiebakgrund och som finns i olika arbetsmarknadsinsatser och arbetsmarknadsprogram.

Exempel på andra pågående processer och som utvecklas även framåt är arbetsmarknadsanställningsprocesser, inskrivningsprocess för etableringen, jobbspår, samhällsorientering, utbildningsplikt med sfi, kombinationsutbildningar (däribland yrkes-sfi), branschorienteringskurser och yrkeshögskola.

Nämnden fortsätter även att prioritera medverkan i projektet Malmökraften (ett samarbete mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och primärvården i Region Skåne) och utveckla samverkan kopplad till uppföljning, gemensam kompetensutveckling, informationsutbyte och vägledning. Detta för att skapa förutsättningar för att fler arbetssökande ska både påbörja och fullfölja utbildning. Nämnden önskar ett närmare samarbete med vissa stadsdelar, exempelvis Agnesfrid och Rosengård, i syfte att minska utanförskapet hos unga och vuxna. Exempel på detta kan vara samverkan med fritidsförvaltningen, där ungdomarna på allaktivitetshus i Malmö erbjuds möjlighet att komma och besöka Agnesfridsgymnasium.

- Fortsatt satsning på språkstudier för nyanlända Malmöbor

Svenska språket utgör en nyckel till integration samt etablering på arbetsmarknaden. Nämnden fortsätter under 2024 satsningar på språkstudier. Satsningarna ska bidra till förflyttning mot målet om en god etablering för nyanlända samt till att stärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen med ett särskilt fokus på svenska språket. Arbetet med utåtriktad sfi är ett viktigt fokusområde.

Nämnden fortsätter att utveckla stödinsatser för elever inom vuxenutbildningen. I detta är språkstöd och språkutveckling viktiga komponenter. Stödet till elever inom vuxenutbildningen utvecklas kontinuerligt genom att nämnden erbjuder kombinationsinsatser av svenskundervisning och yrkesvuxenutbildning. För att

underlätta studier för nyblivna föräldrar bedriver nämnden fortsatt även sfi för föräldralediga genom öppen verksamhet på två förskolor. Det finns nämndsbeslut att utöka utåtriktad sfi med 1 heltidstjänst under 2024, för att på detta sätt nå flera grupper i behov av det. Arbetet med att kontinuerligt förbättra information till nyanlända på olika språk och erbjuda samhällsinformation på lättbegriplig svenska fortsätter.

Eftersom Länsstyrelsen avslutar sitt uppdrag som samordnare av samhällsorientering kommer denna verksamhet övergå till Malmö stads egen regi. Det gäller ca 250–300 individer som är i behov av kurser inom samhälls- och hälsokommunikation.

Nämnden erbjuder kartläggning och validering av kunskaper till samtliga elever inom yrkesvux och planerar att erbjuda det till fler elevgrupper inom vuxenutbildningen. Testning av elever genomförs för att kunna identifiera vilka som har behov av en utökad utbildningstid. Parallellt med detta arbete fortsätter nämnden att erbjuda provningar för att individer snabbare ska kunna nå sitt individuella utbildningsmål.

2.2.8 Fortsatta insatser för kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Nämnden kommer under 2024 att fortsätta satsningarna för att säkra kompetensförsörjningen och utveckla arbetsmiljöarbetet. Nämndens satsningar förväntas bidra till förflyttningar mot målen att vara en attraktiv arbetsgivare, genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar, att säkerställa en god kompetensförsörjning och att fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen.

Ett samarbete med Högskolan i Kristianstad har inletts för att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för redan anställd personal med syfte att komplettera sina studier för att nå behörighet att undervisa inom anpassad gymnasieskola och särskild utbildning för vuxna. Arbetet med att utveckla det främjande och förebyggande arbetsmiljöarbetet fortsätter och under 2023/2024 kommer samtliga medarbetare att genomföra en utbildningsinsats i att förebygga hot och våld inom skola.

För att skapa goda förutsättningar för chefer med arbetsmiljöansvar kommer en utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete, framtagen tillsammans med huvudskyddsombud, samt kompetensutveckling inom konflikthantering att genomgå av samtliga chefer under 2023/2024. Arbetet med att implementera den nya modellen för uppföljning av arbetsmiljöarbete som påbörjats under 2022 har slutförts under 2023. Det partsgemensamma utvecklingsarbetet utifrån kollektivavtal för lärare fortsätter även framgent.

2.2.9 Ny modern systemmiljö

Projekt Modern systemmiljö är ett samarbete mellan Malmö stads tre skolförvaltningar.

Utbildningsnämnderna har behov av ett modernt och flexibelt systemstöd som möter de behov som finns och kommer behövas i framtiden. Syftet är att skapa en effektivare systemmiljö för medarbetare och chefer, och möjliggöra smidigare övergångar mellan och inom skolformer. Den nya systemmiljön kommer att bestå av tre samverkande system:

- ett ”barn- och elevregister” som stödjer administrativ personal i arbetet med antagning, placering och resursfördelning.
- en ”lärportal” som ger förutsättningar för lärarnas administrativa arbete samt underlättar kontakt med vårdnadshavare och elev.
- en ”analysplattform” som genererar kvalitetssäkrat underlag och skapar möjligheter för rektorer och förvaltningen att genomföra övergripande analyser av ekonomi och måluppfyllelse.

Upphandlingen av ett barn- och elevregister är avslutad. På grund av överprövning har avtal med vald leverantör inte tecknats. En förberedelse inför implementering av barn- och elevregister pågår. Enheten är placerad på grundskoleförvaltningen och styrs av en förvaltningsgemensam styrgrupp. Om överprövningen avslås, startar förstudien i mars-april. Övergången till nytt register sker därefter skolformsvis med start hösten 2024. Om överprövningen får bifall, kan det krävas rättelse eller att upphandlingen helt eller delvis görs om. Avtal för Lärportal tecknades med vald leverantör i november 2022. Implementering pågår och förväntas vara avslutad i början av 2025. Analysplattformen utvecklas internt inom Qlik Sense-miljö. Uppstart av utbildning inom analysplattformen sker i samband med implementering av barn- och elevregister.

2.2.10 Strategisk lokalförsörjning för ändamålsenliga lokaler

Nämnden arbetar för att utifrån förändringar i demografin, möta de kommande årens ökning av antalet elever i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. En växande organisation som behöver hantera snabba växlingar i behov av undervisningslokaler förutsätter en ökad kontroll och rådgivning över lokalbeståndet. Mot bakgrund av detta arbetar nämnden för att systematiskt hantera hyresavtal som löper ut samt ersättning och komplettering av lokaler som ägs av externa fastighetsägare. Arbetet utifrån nämndens lokalbehovsplan och ovanstående satsningar möjliggör samutnyttjande av lokaler mellan Malmö stads nämnder. Utöver detta analyseras skolenheters geografiska placering i relation till såväl skolsegregation, tillgänglighet och programutbud.

Perioden 2018–2023 karaktäriseras av få utvecklingar av nämndens lokalbestånd. Under perioden färdigställdes inga större ny- eller tillbyggnadsprojekt. Större förändringar har i stället skett genom omlokaliseringar och tillfällig inhyrning i externt ägda lokaler på grund av orsaker som legat utanför lokalbehovsplaneringen (exempelvis Universitetsholmens gymnasiums lokaler inom fastigheten Makrillen 3 som miljöförvaltningen dömde ut).

Under perioden har ett par större projekt initierats, som kommer att färdigställas 2024 för att möta elevökningen inom gymnasieskolan. Malmö Citadellgymnasium kommer att flytta in i sina nya lokaler inom fastigheten Makrillen 3 till höstterminen 2024. Skolan kommer att ha en kapacitet om 1 200 skolplatser. Malmö Citadellgymnasium blir den första nybyggda gymnasieskolan ägd och förvaltd av Malmö stad sedan 1960-talet. I Varvsstaden kommer också Malmö Neptunigymnasium att starta sin verksamhet inom fastigheten Gäddan 8 inför höstterminen 2024. Nämnden kommer att hyra ombyggda lokaler av en extern fastighetsägare och skolan kommer att ha en kapacitet om ca 1 000 skolplatser. Båda skolorna kommer att erbjuda utbildning inom såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Klassrummens utformning möjliggör också att lokalerna kan användas för vuxenutbildning i framtiden.

Vid en utvärdering av lokalplaneringen går det att konstatera att lokalutvecklingen släpat något efter det ökade elevantalet inom gymnasieskolan. Nämndens lokaler har haft en ökande beläggningsgrad samtidigt som en del av lokalbehovet har behövts lösas genom tillfällig inhyrning av lokaler. Framgent kommer nämnden vara väl rustad för att ta emot fler elever samtidigt som beredskapen vid oförutsedda händelser kommer att förbättras genom att en större andel av lokalbeståndet kommer att hyras internt.

3. Plan för ekonomin

I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten erhåller nämnden ekonomiska ramar genom ett eller flera kommunbidrag och en investeringsram för sin verksamhet. Dessa ramar är bindande för nämnden och får inte överskridas. Nämnderna har ansvar för att inom tilldelade ramar uppfylla de mål och den lagstiftning som gäller för verksamheten. Verksamheten ska bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås. Nämnden ska i sin nämndsbudget årligen fördela tilldelade ekonomiska ramar till verksamheten. Fördelningen ska göras med utgångspunkten att driva en väl fungerande och effektiv verksamhet. Nämnden ska fördela de ekonomiska ramarna utifrån organisation, verksamhet eller på annat sätt som är relevant utifrån nämndens storlek, verksamhetens karaktär och dess behov av intern styrning. Nämndens ekonomiska styrning mot verksamheterna går genom resursfördelningsmodeller för respektive verksamhet vuxenutbildning, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

3.1 Fördelning och användning av resurserna

3.1.1 Kommunbidrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kommunbidrag ökar med 69 939 tkr i nämndsbudget 2024 jämfört med 2023 års slutgiltiga kommunbidrag, inklusive tillfälliga satsningar. Ökningen motsvarar 3,4 %.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fick 2023 en tillfällig utökning av kommunbidraget för 2023 för att förstärka det krisstödjande och konflikthanterande arbetet samt för fortbildning och stöd till lärare och skolpersonal. Medel om 2 000 tkr upphör och återförs till stadens budget.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fick 2023 projektmedel från kommunstyrelsens anslag till förfogande, område jobbpakt, för samverkansprojekt med Boost by FC Rosengård. Projektet syftar till att skapa en insats för målgruppen inom det kommunala aktivitetsansvaret, genom att erbjuda en kombination av motivationshöjande, hälsostärkande och vägledande insatser. Målet är också att skapa förutsättningar för målgruppen att öka sitt deltagande i samhället och skapa förutsättningar för framtida sysselsättning. Projektmedel om 2 000 tkr upphör och återförs till stadens budget. Nämnden fick även projektmedel från kommunstyrelsens anslag till förfogande, område jobbpakt, för att arbeta med följande fem områden; Orienteringskurser, nivåtester, digital yrkesverkstad projekt YH-kompetens och utveckling av kombinationsutbildningar. Projektmedel om 5 500 tkr upphör och återförs till stadens budget.

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2022-09-01 införs från och med 2024 en ny internhyresmodell som speglar hyresobjektens självkostnad. Internhyran för lokalnyttjande nämnd kommer att förändras med den nya modellen, vilket har justerats i kommunbidragstilldelningen för 2024. Justering är gjord med en höjning av hyresnivån till 2024 årsnivå motsvarande konsumentprisindex (KPI) med 7,1 %, vilket ger justering på cirka tre miljoner kronor, utöver den minskade hyreskostnaden. För Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden innebär justeringen 42 492 tkr.

I Malmö stads budget 2024 justeras personalomkostnadspålägget (PO) upp i enlighet med uppgifter från SKR, vilket innebär att nämndernas kostnader för posten kommer öka. Nämndens kommunbidrag justeras upp med 8 900 tkr för att anpassas till de ökade kostnaderna gällande PO-pålägg. För den del av servicenämndens verksamhet, som finansieras genom intäkter från försäljning av tjänster till övriga nämnder, har kommunbidraget justerats i de nämnder som köper tjänsterna. Förändringen innebär därför även att servicenämndens prissättning påverkas. I det sammantagna personalomkostnadspålägget ingår dels de arbetsgivaravgifter som bestäms av riksdagen (lagstadgade socialavgifter), dels de avgifter som bestäms i

kollektivavtal mellan SKR och fackföreningarna inom offentlig sektor (till försäkringar och avtalspensioner). Arbetsgivaravgifterna och påläggen är lika för kommuner och regioner, förutom vad gäller kollektivavtalad pension: PO-pålägg för år 2024 är 45,75 %.

I Malmö stads budget 2024 kompenseras nämnderna med index för pris- och löneökningar utifrån Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) planeringsförutsättningar som presenterades 5 oktober 2023. I prognosen görs bedömningen att timlöneökningar enligt konjunkturlönestatistiken kan förväntas uppgå till 3,9 % för 2024 och ökningen av konsumentprisindex till 3,1 %. Den viktade sammanvägningen av dessa två faktorer ger ett index på 3,7 %. Nämndens kompensation uppgår till 75 629 tkr.

Ramjusteringar för demografin görs för verksamheter där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång. Demografikompensation avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola och baseras på beräknade befolkningsförändringar i befolkningsprognosen. Befolkningsprognosen tas fram varje vår och prognostiserar antal individer innevarande år den sista december, vilket kan skilja sig från vad utfallet blir. Det verkliga utfallet används sedan i nästkommande års befolkningsprognos och beräkningar. Demografikompensationen för 2024 är beräknad på en ökning om 457 individer och uppgår till 50 100 tkr, vilket motsvarar cirka 2,4 % av kommunbidraget 2023.

Eftersom livsmedelspriserna ökat de senaste två åren har skolrestauranger på serviceförvaltningen ett behov av att höja skolmåltidspriserna utöver den överenskommelse som finns för att ha möjlighet att servera måltider med samma kvalitetsnivå. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tilldelas 9 000 tkr för att täcka denna ökade kostnad. Nämnden åläggs även effektiviserings- och besparingskrav för att möta de ekonomiska förutsättningarna i staden som helhet. För gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppgår kravet på anpassningar till 1 % och justeras på den nya kommunalbidragsbasen, vilket ger ett effektiviseringskrav motsvarande 21 698 tkr.

I nedanstående tabell redovisas förändringen utifrån slutgiltigt kommunbidrag efter förändringar under budgetåret och är inte förenligt med 2023 års nämndsbudget, eftersom tillkommande beslut under året innefattas i beloppet.

Slutgiltigt kommunbidrag 2023 (tkr)	2 053 522
Återföring medel trygghet och säkerhet	-2 000
Återföring jobbpakt Boost	-2 000
Återföring jobbpaktsmedel	-5 500
Internhyresmodell kommunbidragsväxling	-42 492
Ökat PO-pålägg	8 900
Index 3,7 %	75 629
Demografikompensation	50 100
Skolmåltider	9 000
Effektivisering 1 %	-21 698
Kommunbidrag Nämndsbudget 2024 (tkr)	2 123 461

3.1.2 Effektiviseringar

För att effektivisera lokalutnyttjandet och få ner lokalkostnaden per elev spelar två faktorer stor roll; antalet elever och fyllnadsgraden i befintliga lokaler. Antalet elever i nämndens skolor är osäkert, eftersom dessa elever kommer att fördelas till fristående skolor och till skolor i andra kommuner. Dessutom kommer elever från andra kommuner att välja nämndens skolor. Genom att fler elever får sin undervisning i befintliga lokaler minskar den relativa kostnaden per elev. Nämnden får därmed en mer kostnadseffektiv lokalanvändning. Malmö stad ligger högt i prissättningen kring majoriteten av programmen inom gymnasiet, i jämförelse med riksprislistan, andra skånska kommuner samt storstadsregionerna. Malmö avviker främst gällande lokalkostnad per elev. Att mäta nyttjandegraden i nämndens lokalbestånd är komplicerat och ingen exakt vetenskap. Lokalkapaciteten påverkas av olika typer av myndighetskrav, av lokalens fysiska utformning (exempelvis matsalens storlek och antalet klassrum), av utbildningens innehåll, organisation och pedagogiska upplägg samt av hur väl varje skola lyckas fylla sina respektive årskurser och klasser.

Repub Fakta är en, årligen uppdaterad, faktabok som innehåller kostnadsrelaterade nyckeltal för skolor; nyckeltal för förbrukning och nyckeltal för tidsåtgång. Enligt Repab Fakta åstadkommer man yteffektiva lösningar utan att ge avkall på en god skolmiljö genom att skapa öppna, flexibla planlösningar. Detta gör att fasta klassrum ersätts med flexibla rum och arbetsareor, som kan utnyttjas för många olika ändamål. Detta tar nämnden i beaktande vid planeringen av nya skolor.

För att effektivisera stadens resurser gällande lokaler görs ekonomiska analyser vid hantering av hyresavtal som löper ut med externa fastighetsägare, samt när man planerar för nya skolenheter.

3.1.3 Prioriteringar

”Varje dag räknas” är ett projekt som startar 2024 för att stötta skolorna att öka elevernas närvaro och därmed deras förutsättningar att nå utbildningens mål. Insatserna kommer att inriktas på de skolor som har störst utmaningar med hög frånvaro och det riktas en särskild resurs till projektet.

Regeringen ser behov av en statlig satsning så att skolor kan inrätta så kallade sociala team, som bland annat ska bidra till trygghet och studiero, öka närvaron för eleverna och förbättra samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Regeringen har i sin budgetproposition 2023 därför en satsning på sociala team med 75 miljoner kronor 2023, och beräknar 250 miljoner kronor årligen 2024 och 2025 för detta ändamål men summorna för dessa år är inte fastställda. Vidare vill regeringen göra det möjligt för huvudmän att inrätta så kallade akut- och jourkolor på flera platser i landet. Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor avsätts 2023, och från och med 2024 beräknas 100 miljoner kronor årligen. Eftersom det är osäkert hur regeringen avser finansiera dessa insatser och hur mycket Malmö stad kommer få tilldelat, så avsätter gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden medel för att fortsätta insatsen i samverkan med grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden inför höstterminen 2024.

En fortsatt resursförstärkning riktas för att möjliggöra gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens samarbete med funktionsstödsnämnden utifrån att säkerställa kompetensförsörjningen inom välfärden. Vuxenutbildningen påbörjade hösten 2023 en uppdragsutbildning för medarbetare inom funktionsstödsförvaltningen för att möta målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare, behålla kompetens samt att kvalitetssäkra att berörda Malmöbor möter det stöd och omvårdnad som de behöver. Uppdragsutbildningen kommer fortsätta in i 2024. En fortsatt prioritering under 2024 är att skapa förutsättningar för en utökning av yrkesprogrammen för att möta arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. För att möta behovet av nya utbildningar avsätts resurser.

De senaste årens riktade satsningar på elevhälsan fortsätter genom en ökad bemanning och ökad tillgänglighet till elevhälsans olika professioner, inom både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Nämnden har under 2023 beslutat maximalt antal elever per kurator och per psykolog. Därmed förstärks elevhälsan med ytterligare en psykologtjänst höstterminen 2024.

3.1.4 Resursfördelningsmodell gymnasieskolor budget 2024

Inför nämndsbudget 2021 beslutade nämnden att anta en ny resursfördelningsmodell för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, med syfte att öka likvärdigheten. Till grund för detta låg en utredning som föreslog att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden skulle förtydliga styrningen och utveckla uppföljningen med indikatorer utifrån mål om större likvärdighet. Inför varje nämndsbudget därefter görs en utvärdering för ytterligare justeringar av modellen. Till nämndsbudget 2024 har ytterligare en utvärdering gjorts, där den resursfördelningsmodell som ligger till grund för nämndsbudget 2023 analyseras. Förslag ges här också på justeringar inför nämndsbudget 2024, för en ökad likvärdighet inom resursfördelningen till gymnasieskolan.

Malmö stad ligger högt i prissättningen, mellan 1 % och 24 % över riksprislistan, gällande samtliga program inom gymnasiet. Malmö ligger även högt i jämförelse med andra skånska kommuner samt storstadsregionerna. För att möjliggöra större likvärdighet och korrigera förhållandet till riksprislistan inför 2024 har förslag tagits fram och inarbetats i nämndsbudget. Den befintliga modellen för intern resursfördelning ersätter skolorna med ett pris för nationellt program och ett pris för introduktionsprogram. De nationella programmens ersättningsmodell följer uppdelningen i riksprislistan, det vill säga ingen uppdelning på inriktningar, förutom inriktning för estetisk musik och fordon transport.

För samtliga gymnasieprogram höjs grundbeloppet med 303 kr/elev/år för att kompensera för förhöjda måltidskostnader 2024. I programpriserna kompenseras också för förhöjda personalomkostnader med 685 kr/elev/år.

För att uppnå en ökad likvärdighet i resursfördelningsmodellen föreslås förändringar inför nämndsbudget 2024. Förslaget innebär följande ändringar inom den interna resurs- fördelningen (pris exklusive hyra, förvaltningsövergripande kostnader och kapitalkostnader).

Programpris nationella program

- Samtliga nationella yrkesprogram höjs med indexhöjning av kommunbidraget: 3,7 %.
- Samtliga högskoleförberedande program exklusive ekonomiprogrammet höjs med indexhöjning: 2 % (2023 ligger programmen mellan 5 % - 24 % över priset i riksprislistan).
- Ekonomiprogrammet får oförändrat pris utifrån interpriset 2023, ingen indexhöjning (2023 ligger programmet 24 % över priset i riksprislistan).

Programpris introduktionsprogram

- Samtliga introduktionsprogram höjs med indexhöjning av kommunbidraget: 3,7 %.

Programpriser anpassad gymnasieskola

- Samtliga program inom anpassad gymnasieskola höjs med indexhöjning av kommunbidraget: 3,7 %.

3.1.5 Resursfördelning vuxenutbildning budget 2024

För vuxenutbildningens prisberäkningar har uppräknig motsvarande indexutdelningen på 3,7 % gjorts, efter det att hyreskostnader justerats enligt den nya internhyresmodellen.

Modellen med ofördelade platser, som under 2023 redovisats i budgeten för sfi, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning (totalt 250 helårsstudieplatser) ändras. De ofördelade platserna har tidigare varit bundna till en verksamhetsgren, och har denna del haft färre eller fler elever än prognosticerats, så har resurserna totalt inte kunnat användas optimalt. Resurserna fördelas i stället till de delar av verksamheten där behov finns vid ett visst tillfälle, utifrån vuxen-utbildningens totala budget. Detta innebär att organisationen för vuxenutbildningen blir mer flexibel eftersom resurser inte är bundna till en viss utbildningsdel, utan kan flyttas mellan verksamhetens olika delar utefter behov.

3.1.6 Budgeterad organisation 2024

Nämndsbudget 2024 grundar sig på en planerad organisation, som fördelar sig per skolform enligt nedan. Under löpande år kommer en avvikelse uppstå beroende på verkligt utfall. Antalet individer i åldern 16-19 år beräknas år 2024 öka med 457 jämfört med år 2023, enligt Malmö stads befolkningsprognos. Inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola grundar sig planeringen på antal elever utifrån årssnitt, medan vuxenutbildningen använder begreppet helårsplatser. När det gäller grundläggande och gymnasial vuxenutbildning beräknas en helårsplats till 800 verksamhetspoäng, där en veckas heltidsstudier motsvarar 20 verksamhetspoäng. Inom sfi beräknas en helårsplats till 750 timmars undervisning. Inom gymnasieområdet redovisas Malmöelevers placering. På Malmös kommunala skolor tillkommer elever från andra kommuner i budget 2024 med 1 655 i gymnasieskola och 49 i anpassad gymnasieskola.

Den totala volymen för vuxenutbildningen 2024 prognosticeras att ligga på ungefär samma nivå som utfallet för 2023.

Nedan redovisas den budgeterade organisationen som ligger till grund för resursfördelning.

Befolkning 16-19 år	14 411	14 868	457
Gymnasieskola			
Antal Malmö-elever i egen regi	5 601	5 845	244
Antal Malmö-elever i fristående skolor	5 130	5 010	-120
Antal Malmö-elever i annan kommun	708	755	47
Totalt antal Malmö-elever i gymnasieskola	11 439	11 610	171
<i>Andel i egen regi</i>	<i>49,0 %</i>	<i>50,3 %</i>	<i>1,4 %</i>
<i>Andel i fristående skolor</i>	<i>44,8 %</i>	<i>43,2 %</i>	<i>-1,7 %</i>
<i>Andel i annan kommun</i>	<i>6,2 %</i>	<i>6,5 %</i>	<i>0,3 %</i>
Anpassad gymnasieskola			
Antal elever i anpassad gy i egen regi	220	227	7
Antal elever i anpassad gy i fristående skolor	2	1	-1
Antal elever i anpassad gy i annan kommun	11	16	5
Totalt antal elever i anpassad gymnasieskola	233	244	11
Kommunalt aktivitetsansvar	1 204	1 479	275
Vuxenutbildningsplatser	7 500	7 360	-140
-varav extern utbildningsanordnare	2 805	2 460	-345

3.2 Resultaträkning

Resultatbudget (tkr)	Nämndsbudget 2024	Nämndsbudget 2023	Förändring
Bidrag	167 576	186 038	-18 462
Övriga intäkter	361 113	344 962	16 151
Verksamhetsbidrag intäkt	1 367 911	1 295 827	72 084
Totala intäkter	1 896 600	1 826 827	90 540
Lönekostnader	-761 857	-710 410	-51 447
PO-pålägg	-348 416	-316 352	-32 064
Övriga personalkostnader	0	0	0
Totala personalkostnader	-1 110 273	-1 026 762	-58 614
Lokal- och markhyror	-223 582	-233 838	10 256
Övriga kostnader	-1 298 160	-1 297 565	-595
Verksamhetsbidrag kostnad	-1 367 911	-1 295 827	-72 084
Avskrivningar	-18 648	-16 298	-2 350
Totala övriga kostnader	-2 908 301	-2 843 528	-116 882
Nettokostnad exkl finansnetto	-2 121 974	-2 043 463	-78 511
Kommunbidrag	2 123 461	2 044 022	79 439
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 487	-559	-928
RESULTAT	0	0	0

Ovanstående resultaträkning jämför nämndsbudget 2023 och nämndsbudget 2024, undantaget tillfälliga satsningar som gjorts under året.

Bidragen minskar med 18 462 tkr (9,9 %) jämfört med 2023. Den främsta minskningen är kopplad till statsbidrag för yrkesvux, eftersom antalet helårsplatser inom verksamhetsområdet har minskad till följd av minskad efterfrågan. Statsbidraget för yrkesvux förväntas minska med cirka 15 100 tkr för budget 2024. Bidraget går till att ge fler vuxna en möjlighet att gå en yrkesutbildning. Det kan också användas till elever som läser en yrkesinriktad utbildning i kombination med sfi och svenska som andraspråk. Yrkesvux är ett av fyra statsbidrag inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning och för 2024 kommer kravet på medfinansiering med 30 % bestå, där statsbidraget är ämnat att täcka 70 % av kostnaden. Statsbidragsschablonerna har inte räknats upp på många år och verksamhetens kostnader motsvarar mer än de tilltänkta 30 % som statsbidraget beskriver. Utvecklingsarbetet som påbörjades redan 2022 fortsätter även inom ram för den mellankommunala samverkan för Sydvästra Skånes samverkansområde (SSSV), med syfte att uppnå en högre nyttjandegrad av sökta statsbidrag för regionalt yrkesvux inom området. Genom kontinuerlig uppföljning av samverkansområdets nyttjade statsbidrag, samplanering av yrkesutbildningarnas och kombinationsutbildningarnas uppstarter samt ett förenklat förfarande för interkommunal ersättning möjliggörs ett effektivare nyttjande av statsbidragen.

Ökningen för övriga intäkter motsvarande 16 151 tkr (4,7 %) avser en ökad intäkt från andra kommuner för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola på stadens kommunala skolor. Totala personalkostnader budgeteras att öka med 58 614 tkr (5,7 %) jämfört med budget 2023. Ökningen förklaras av ett ökat antal elever och därmed ökat behov av personal i nämndens kommunala

gymnasieverksamhet. Ytterligare faktorer är budgeterade löneökningar, ökat PO-pålägg, samt de satsningar man valt att göra i nämndsbudgeten, som mestadels består av personalkostnader.

Lokalkostnader minskar med 10 256 tkr (4,6 %) jämfört med nämndsbudget 2023. Minskningen beror på den nya internhyresmodellens utslag, vars effekt blir en minskning av hyreskostnader på de objekt som hyrs av stadsfastigheter. Effekten av internhyresmodellen blir inte så stor som kommunbidragsväxlingen, på grund av ökade hyreskostnader för nämndens två nya gymnasieskolor; Malmö Citadellsgymnasium och Malmö Neptunigymnasium som öppnar höstterminen 2024. En beräkning av indexhöjning motsvarande 7,2 % har gjorts i nämndsbudget 2024 på de externt förhyrda hyresavtalen. De externa hyresavtalen är kopplade till KPI i oktober 2023 och avtalen är utformade så att indexet beräknas på mellan 70–90 % av bashyran. Nettokostnadsökningen efter finansnetto motsvarar nämndens kommunbidragsförändring.

3.3 Investeringsram

Typ av investering (tkr)	Prognos 2023	Budget 2024	Förändring
Lösöre och fasta digitala installationer	20 000	20 000	0
Investeringar kopplade till nya gymnasieskolor		35 000	35 000
Summa	20 000	55 000	35 000

Nämndens ordinarie årliga investeringar beräknas ha en omslutning, med god planering, på cirka 20 mkr per år. Ramen avser investeringar i inredning och utrustning som görs i samband med om- och tillbyggnationer, samt behov av att byta ut delar av befintlig inredning på grund av årligt slitage. Nämnden har under 2023 inventerat skollokalernas säkerhetsinstallationer med fokus på brand- och utrymningslarm och passersystem. Inventeringen visar att en stor andel av nämndens säkerhetsinstallationer är i behov av utbyte under kommande femårsperiod.

Ersättningsinvesteringarna är nödvändiga för att uppfylla gällande myndighetskrav samt för elever och anställdas säkerhet i skolan. De kommande årens ökning av antalet ungdomar i gymnasieåldern ställer krav på att utforma en växande utbildningsorganisation, som i så hög utsträckning som möjligt tillgodoser elevernas förstahandsval av utbildningsprogram. Dessutom ska i största möjliga utsträckning de elever som söker till kommunal gymnasieskola inom ramen för samverkansavtalet inom Skåne och västra Blekinge få plats där. Detta innebär att nämnden skapar fler platser och därmed tillkommer investeringskostnader. Höstterminen 2024 planeras Malmö Citadellsgymnasiet stå klart i kvarteret Makrillen och Malmö Neptunigymnasium i fastigheten Gäddan 8, och då krävs en större investering för att initialt utrusta båda skolorna med inredning motsvarande 35 mkr. Utöver investeringsram bidrar detta till ökade driftskostnader för nämnden i form av kapitalkostnader och hyreskostnader för ny gymnasieskola.